

Başaran Nas Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.
a member of
PricewaterhouseCoopers
BJK Plaza, Süleyman Seba Caddesi
No:48 B Blok Kat 9 Akaretler
Beşiktaş 34357 İstanbul-Turkey
www.pwc.com/tr
Telephone +90 (212) 326 6060
Facsimile +90 (212) 326 6050

VERGİ VE SİGORTA PRİMİ AFFI

**KAMU ALACAKLARININ
YENİDEN YAPILANDIRILMASI**

ŞUBAT 2011

ZEKİ GÜNDÜZ

PwC Türkiye Vergi ve Mali Hukuk Hizmetleri Lideri

RECEP BIYIK

PwC Türkiye, Mevzuat, Araştırma ve Eğitim Başkanı

BİRİNCİ BÖLÜM
GİRİŞ

İKİNCİ BÖLÜM
KESİNLEŞMİŞ KAMU ALACAKLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI

1. Kapsam.....	12
a) Alacakların Türleri Açısından Kapsam.....	12
b) Dönem Açısından Kapsam.....	13
ba) Vergiler Açısından.....	13
bb) Gümrük Vergileri Açısından	13
bc) Diğer Kamu Alacakları Açısından.....	13
2. Ödenecek ve Silinecek Kamu Alacakları.....	13
a) Genel Olarak Ödenecek ve Silinecek Tutarlar.....	13
b) Bazı İdari Para Cezaları.....	15
3. Bazı Özel Durumlarda Uygulama	14
a) İhtirazi Kayıtlarla Verilen Beyannameler Üzerine Tahakkuk Eden Vergiler	14
b) 2010 Yılı Geçici Vergi Borçları	15
c) Motorlu Taşıtlar Vergisi	15
d) Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında Doğan Takibe Konu Kamu Alacakları	15
4. Yararlanma Koşulları	15
5. Yararlanma Prosedürü	16
6. Ödenecek Tutarın Hesaplanması.....	16
7. Yeniden Hesaplanan Tutarın Ödenmesi.....	18
8. Taksitlerin Zamanında Ödenmemesi	19
9. Cari Dönem Vergilerinin Zamanında Ödenmemesi	19
10. Yeniden Yapılandırmanın Avantajları	19

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA AŞAMASINDA BULUNAN ALACAKLAR

1. Kapsam.....	21
2. Ödenecek ve Tahsilinden Vazgeçilecek Alacaklar	21
3. İştirak, Teşvik ve Yardım Fiilleri Nedeniyle Kesilen Cezalarda Ödenecek ve Silinecek Ceza Tutarları.....	24
4. Uzlaşma Başvurusu Yapılmış İşlemlerde Uygulama	24
5. Yararlanma Koşulları.....	24
6. Yararlanma Prosedürü	25
7. Ödenecek Tutarın Hesaplanması.....	25
8. Yeniden Hesaplanan Tutarın Ödenmesi	25
9. Taksitlerin Zamanında Ödenmemesi	25
10. Cari Dönem Vergilerinin Zamanında Ödenmemesi	26
11. Yeniden Yapılandırmanın Avantajları.....	26

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

VERGİ VE PRİM DIŞI KAMU ALACAKLARININ YAPILANDIRILMASI

1. Kapsam ve Uygulama.....	28
2. Başvuru ve Ödeme Zamanı	33

BEŞİNCİ BÖLÜM

İNCELEME VE TARHİYAT AŞAMASINDAKİ İŞLER

1. Başlanmış İncelemelerin Durumu.....	34
2. Vergi İncelemesine Başlama ve Vergi İncelemesinin Sonuçlandırılması	34
3. Ödenecek ve Silinecek Kamu Alacakları.....	34
4. Yararlanma Koşulları	35
5. Süreler	35
6. Matrah Artırımında Bulunanlar Nezdinde Yapılan İncelemeler Sonucu Bulunan Farklarda Uygulama	36
7. Diğer Konular	37

ALTINCI BÖLÜM

PİŞMANLIKLA VEYA KENDİLİĞİNDEN VERİLEN BEYANNAMELER

1. Pişmanlıkla Verilen Beyannameler.....	38
--	----

a) Düzenlemenin Özeti ve Kapsamı	38
b) Ödenecek ve Silinecek Alacaklar	38
2. Kendiliğinden Verilen Beyannameler	38
a) Düzenlemenin Özeti ve Kapsam	38
b) Ödenecek ve Silinecek Alacaklar	38
3. Gümrükle İlgili Aykırılıkların Bildirilmesi	39
a) Düzenlemenin Özeti ve Kapsam	39
b) Ödenecek ve Silinecek Alacaklar	39
4. Emlak Vergisi Bildiriminde Bulunmayanlar	39
a) Düzenlemenin Özeti ve Kapsam	39
b) Ödenecek ve Silinecek Alacaklar	40
5. Pişmanlıkla/Kendiliğinden Verilen Beyannameler/Bildirimler Üzerine Hesaplanan Alacaklarda Süreler	40

YEDİNCİ BÖLÜM

MATRAH / VERGİ ARTIRIMI

1. Kapsam	42
a) Vergi Türleri İtibariyle	42
b) Dönem İtibariyle	42
2. Matrah/Vergi Artırımının Hukuki Sonucu	42
3. Matrah / Vergi Artırımı Uygulaması	43
a) Gelir Vergisinde	43
aa) Matrah Artırım Oranları, Asgari Matrahlar ve Vergi Oranları	43
ab) Matrah Artırım Uygulaması	44
ac) Diğer Konular	44
b) Kurumlar Vergisinde	45
ba) Matrah Artırım Oranları, Asgari Matrahlar ve Vergi Oranları	45
bb) Matrah Artırımı Uygulaması	45
bc) Yatırım İndirimi Stopajında Artırım Zorunluluğu	45
bd) Matrah Artırımı Yapanlarda Zarar Mahsubu	46
be) Kurumlar Vergisi Matrah Artırımında Diğer Konular	46
c) Gelir Vergisi Stopajında	47
ca) Kapsama Alınan Stopaj Konusu Ödemeler	47
cb) Artırım Oranları	47

cc) Artırım Uygulaması	48
i) Ücret Stopaj Artırımında Uygulama	48
ii) Serbest Meslek Ödemelerinde Uygulama	49
iii) Kira Ödemelerinde Uygulama	49
iv) Yıllara Yaygın İnşaat İşleri İstihkaklarında Artırım Uygulaması.....	49
v) Stopaj Gelir/Kurumlar Vergisi Artırımında Diğer Konular	50
d) Katma Değer Vergisinde	50
da) Katma Değer Vergisinde Artırım Oranı	50
db) Katma Değer Vergisinde Artırım Uygulaması	51
dc) Hesaplanan Katma Değer Vergisi Olmayanlarda Artırım Uygulaması	51
dd) Artırımda Bulunulması Halinde Devreden KDV'nin Durumu	51
de) Diğer Konular	52
4. Matrah/Vergi Artırımı Nedeniyle Hesaplanan Tutarın Ödenmesi	52

SEKİZİNCİ BÖLÜM

STOK/KASA/ORTAKLARDAN ALACAK BEYAN VE DÜZELTMELERİ

1. İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Mal, Makine, Teçhizat ve Demirbaşların Kayda Alınması.....	54
a) Kapsam	54
b) Kayıtlara Alınacak Mal ve Sabit Kıymetlerin Değerlemesi	54
c) Bildirilen Kıymetlerin Satışı Halinde Asgari Bedel	55
d) Bildirilen Kıymetlerin Amortismanı	55
e) Vergisel Yükümlülükler.....	55
f) Ödenen Katma Değer Vergisinin İndirimi.....	55
g) Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 9. Maddesi Uygulaması.....	55
h) Beyan Edilen Kıymetlerin Kayıtlara İntikali ve Muhasebe Kayıtları	56
2. Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Mevcut Olmayan Malların Beyanı.....	56
a) Kapsam	56
b) Malların Değerlemesi ve Kayıtlardan Çıkartılması.....	57
c) Vergisel Yükümlülükler.....	57
d) Muhasebe Kayıtları.....	57

3. Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Olmayan Kasa Mevcudunun Düzeltilmesi.....	58
a) <i>Kapsam</i>	58
b) <i>Vergisel Yükümlülükler</i>	58
c) <i>Beyan edilen ve Ödenen Verginin Mahsup ve Gider Konusu Olmaması</i> ..	58
d) <i>Muhasebe Kayıtları</i>	58
4. Kayıtlarda yer Aldığı Halde İşletmede Olmayan Ortaklardan Alacakların Düzeltilmesi	58
a) <i>Kapsam</i>	58
b) <i>Vergisel Yükümlülükler</i>	59
c) <i>Beyan Edilen ve Ödenen Verginin Mahsup ve Gider Konusu Olmaması</i> ..	59
d) <i>Muhasebe Kayıtları</i>	59

DOKUZUNCU BÖLÜM

SİGORTA PRİMİ BORÇLARININ_YENİDEN YAPILANDIRILMASI

1. Kapsam.....	60
2. Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu Alacaklarının Yapılandırılması.....	60
a) <i>Ödenecek ve Silinecek Prim Borçları</i>	60
b) <i>Yararlanma Prosedürü</i>	61
c) <i>Yararlanma Koşulları</i>	61
3. İhtilaflı İdari Para Cezalarıyla İlgili Öngörülen Düzenleme.....	61
a) <i>Kapsam</i>	61
b) <i>Ödenecek ve Silinecek İdari Para Cezaları</i>	61
c) <i>Yararlanma Koşulları</i>	61
d) <i>Yararlanma Prosedürü</i>	62
4. Ön Değerlendirme, Araştırma veya Tespit Aşamasında Olan Eksik İşçilik Prim Tutarları Yapılandırması.....	62
a) <i>Kapsam</i>	62
b) <i>Ödenecek ve Silinecek Borç Tutarları</i>	62
c) <i>Yararlanma Koşulları</i>	62
d) <i>Yararlanma Prosedürü</i>	62
5. Taksit Ödeme Süresinde Tahakkuk Eden Primlerin Ödenmemesi.....	62
6. Sosyal Güvenlik Prim Yapılandırılması Bozulanlara İlişkin Düzenleme	62
7. Ödemeler	63

ONUNCU BÖLÜM DİĞER KONULAR

1. Varlık Barışı Koşullarını Yerine Getirmeyenlere Yeni Olanak	64
2. Silinecek Küçük Kamu Alacakları	64
3. Diğer Konular	65
4. Yetkiler	65
5. Uyarılar	65

ÖZET: Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la;

- ◆ Kesinleşmiş alacakların yeniden yapılandırılmasına,
- ◆ İhtilafli alacakların tasfiyesine
- ◆ Matrah artırımına
- ◆ Kayıt ve muhasebe düzeltmelerine
- ◆ Varlık Barışı uygulamasıyla ilgili süre uzatımına

ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Kesinleşmiş Alacaklar

Kapsama giren kesinleşmiş alacaklar için, Kanun hükümlerinden yararlanılması durumunda ödenecek ve silinecek borçlar tablodaki gibidir:

ÖDENİR	ÖDENMEZ
<ul style="list-style-type: none">◆ Vergilerin tamamı◆ Vergi aslına bağlı olmayan cezaların % 50'si◆ TEFE/ÜFE'ye göre hesaplanan tutar	<ul style="list-style-type: none">◆ Vergi aslına bağlı kesilen cezaların tamamı◆ Vergi aslına bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının % 50'si◆ Gecikme zammı ve gecikme faizi

İhtilafli Alacaklar

Kapsama giren, ilk derece mahkemesi nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan vergi tarhiyatlarına ilişkin tahakkuklar için, Kanun hükümlerinden yararlanılması halinde ödenecek ve silinecek borçlar tablodaki gibidir:

ÖDENİR	ÖDENMEZ
<ul style="list-style-type: none">◆ Vergi aslının % 50'si◆ Vergi aslına bağlı olmayan cezaların % 25'i◆ TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	<ul style="list-style-type: none">◆ Vergi aslının % 50'si◆ Vergi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezalarının tamamı◆ Asla bağlı olmayan cezaların % 75'i◆ Gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı

Kanun'un yayımı tarihi itibarıyla, itiraz veya temyiz aşamasındaki tarhiyatlar için Kanun'da, son kararın durumuna bağlı olarak düzenleme yapılmıştır.

Uzlaşma Aşamasındaki Alacaklar

Kapsama giren, Kanun'un yayımı tarihi itibarıyla uzlaşma başvurusunda bulunulmuş, ancak; uzlaşma günü verilmemiş, uzlaşma günü gelmemiş veya uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte dava açma süresi geçmemiş alacaklar için, Kanun hükümlerinden yararlanılması

durumunda ödenecek ve silinecek borçlar tablodaki gibidir:

ÖDENİR	ÖDENMEZ
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vergi aslının % 50'si ◆ TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vergi aslının kalan % 50'si ◆ Vergi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezasının tamamı ◆ Gecikme faizi/gecikme zammının tamamı

İnceleme Aşamasındaki Alacaklar

Kanun'un yayımlandığı tarihten önce başlayan vergi incelemeleri devam edecek, incelemenin tamamlanmasından sonra tarh edilecek vergiler için getirilen olanaktan yararlanılabilecektir.

Kanun hükümlerinden yararlanılması durumunda ödenecek ve silinecek borçlar tablodaki gibidir:

ÖDENİR	ÖDENMEZ
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Tarh edilen verginin % 50'si ◆ Vergi aslına bağlı olmayan cezaların % 25'i ◆ TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar ◆ Kanun'un yayımı tarihinden ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizi 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Tarh edilen verginin kalan % 50'si ◆ Vergi aslına bağlı cezaların tamamı ◆ Vergi aslına bağlı olmayan cezaların % 75'i ◆ Kanun'un yayımı tarihine kadar uygulanan gecikme faizinin tamamı

Matrah/Vergi Artırımı

Kanun'da aşağıdaki vergiler için matrah/vergi artırımına yer verilmiştir.

- ◆ Gelir vergisi
- ◆ Kurumlar vergisi
- ◆ Katma değer vergisi
- ◆ Gelir vergisi stopajı (bazı ödemelerle sınırlı olarak)
- ◆ Kurumlar vergisi stopajı (bazı ödemelerle sınırlı olarak)

Matrah/Vergi artırımını düzenlemelerinden yararlanılması;

- ◆ Artırımda bulunulan yıllar için, artırımda bulunulan vergiler itibariyle vergi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmasını engellemekte,
- ◆ Kurumlar için, matrah artırımında bulunulan yıllara ait zararlarının % 50'sinin, **2010 ve izleyen yıllar** kârlarından mahsup olanağını ortadan kaldırmaktadır.

Kanun'da ayrıca;

- ◆ Mal, makine, demirbaş, kasa ve ortaklardan alacaklarla ilgili düzeltme olanağı getirilmekte,

- ♦ Varlık barışından yararlanmak için beyanda bulunmakla birlikte, koşulları yerine getiremeyenlere yeni bir olanak sağlanmaktadır.

Hesaplanan Vergilerin Ödeme Zamanı

Kanun kapsamında hesaplanan borç tutarının bir defada veya taksitle ödenmesi konusunda borçluların tercih olanağı bulunmaktadır. Tercihini taksitler halinde ödemek yönünde kullananlara genel olarak (istisnaları ilgili bölümlerde yer almaktadır) 36 aya kadar vade tanınabilmektedir.

Öngörülen ödeme koşullarına göre;

- ♦ Peşin ödemelerde, ödenecek tutarda bir artırım yapılmamaktadır.
- ♦ Taksitle ödeme olanağının kullanılması durumunda, taksitler tercih edilen ödeme süresine bağlı olarak belli bir katsayıyla artırılmaktadır. Ödeme süreleriyle ilgili özet tablo aşağıda yer almaktadır.

Seçilen Taksit Sayısı	Ödeme Süresi (Ay)	Katsayı
6	12	1,05
9	18	1,07
12	24	1,10
18	36	1,15

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

“Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” (Aşağıda kısaca **Kanun** olarak geçecektir) yürütme ve yürürlük maddeleriyle birlikte, 10’u geçici madde olmak üzere toplam 224 maddeden oluşmaktadır.

Kanun’un 22 maddesi;

- ◆ Kesinleşmiş kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına,
- ◆ İhtilafli kamu alacaklarının tasfiyesine
- ◆ Matrah artırımına
- ◆ Kayıt ve muhasebe düzeltmelerine
- ◆ Varlık Barışı uygulamasıyla ilgili süre uzatımına

ilişkindir. Diğer maddeler çeşitli kanunlarda değişiklik yapan düzenlemeleri içermektedir. Bu yapısıyla Kanun, son yıllarda sıkça gördüğümüz benzer kanunlarda olduğu gibi yine bir **Torba Kanun** niteliğindedir.

Aşağıda ayrıntılı olarak açıklanacağı üzere, Kanun’un kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin düzenlemeleri, 2003 yılında çıkan 4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu ile yapılan düzenlemelere benzer düzenlemeler öngörmektedir.

Kanun’un, 4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu ile arasındaki temel farklılık kapsamda görülmektedir. Kanun, Vergi Barışına göre gerek alacaklı idareler, gerekse de kamu alacakları açısından daha kapsamlı düzenlemeler öngörmektedir.

Kamu alacakları özel sektör açısından borç niteliğinde olmakla birlikte, Kanun’la aynı sistematiği kullanmak amacıyla, aşağıda **kamu alacağı** ifadesinin kullanılması tercih edilecektir.

İKİNCİ BÖLÜM

KESİNLEŞMİŞ KAMU ALACAKLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI

1. Kapsam

a) Alacakların Türleri Açısından Kapsam

Kanun'un 2. maddesinde kesinleşmiş kamu alacaklarının yapılandırılmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Söz konusu düzenlemeyle yeniden yapılandırma kapsamına alınan kamu alacaklarından bazıları şunlardır:

- ◆ Vergi Usul Kanunu kapsamına giren **vergiler**, vergi cezaları, gecikme faizleri ve gecikme zamları
- ◆ **Gümrük vergileri**, idari para cezaları ve fer'ileri
- ◆ Bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan **vergi cezaları** ile iştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilen vergi cezaları
- ◆ İl özel idarelerinin 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen asli ve fer'i alacakları
- ◆ Belediyelerin; vergi, vergi cezası, gecikme faizi, gecikme zammı, tarifeden doğan **ücret ve su alacakları** ile bunlara bağlı fer'i alacakları
- ◆ Büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin **su ve atık su alacakları** ile bu alacaklara bağlı faiz ve gecikme faizi gibi fer'i alacakları
- ◆ Karayolları Trafik Kanunu'na göre verilen **trafik para cezaları**, Karayolu Taşıma Kanununa göre yetki belgesi almadan taşıma işinde faaliyette bulunanlara, izin almadan tehlikeli yük taşıyanlara, biletsiz veya taşıma sözleşmesiz yolcu taşıyanlara, yolcuların sağlıklı ve güvenli bir yolculuk yapmasını sağlayacak tedbirleri almayanlara, ücret tarifesi düzenlemeyenlere, ücret tarifesine uymayanlara, sorumluluk sigortası yaptırmayanlara, yetki belgeleri, taşıt belgeleri veya taşıt kartı üzerinde tahrifat yapan yetki belgesi sahiplerine kesilen cezalar, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (ve mülga Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun) kapsamında, karayolları geçiş ücretlerini ödemediği geçiş yapanlara kesilen idari para cezaları
- ◆ Seçimlere ve halkoylamalarına geçerli mazeretleri olmaksızın katılmayanlara kesilen idari para cezaları
- ◆ Nüfus Hizmetleri Kanunu kapsamında; nüfus olaylarını bildirme yükümlülüğü olup bu yükümlülüğünü yasal süresi içinde yerine getirmeyenlere, nüfus ve aile cüzdanlarını kaybedenlere ve nüfus cüzdanının geçerlilik süresinin son bulmasından itibaren altmış gün içinde bu cüzdanlarını değiştirmeyen kişilere kesilen idari para cezaları
- ◆ Askerlik Kanunu kapsamında; yoklama ile ilgili yasal ödevlerin yapılmaması, terhis belgelerinin şubelerine kaydedtirilmemesi gibi fiiller nedeniyle verilen idari para cezaları
- ◆ Kanun'un 1. maddesinin (1/a) ve (1/b) bendi dışında kalan ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen; **adli ve idari para cezaları** ile (1-c) bendinde sayılanlar (Petrol ve Maden kanunu kapsamında ödenen Devlet hakkı, Devlet hissesi, madencilik fonu, vb kamu alacakları) **hariç, asli ve fer'i kamu alacakları**.

Yukarıda kapsama giren kamu alacakları özetlenmiş olup, sayılanlar dışında Kanun kapsamında başka kamu alacakları da bulunmaktadır. Öte yandan, Kanun'un 17. maddesiyle çok sayıda alacak da yeniden yapılandırılmış olup, Kanun sistematığına bağlı kalınarak bu alacaklarla ilgili özet açıklamalara ayrı bir bölümde yer verilecektir.

b) Dönem Açısından Kapsam

ba) Vergiler Açısından

Vergiler Açısından Kanun;

- ◆ 31.12.2010 tarihinden önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri ve gecikme zamlarını,
- ◆ 2010 yılına ilişkin olarak 31.12.2010 tarihinden önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri ve gecikme zamlarını,
- ◆ 31.12.2010 tarihinden önce yapılan tespitlere ilişkin olarak kesilen vergi aslına bağlı olmayan vergi cezalarını,

kapsamaktadır.

bb) Gümrük Vergileri Açısından

Gümrük Vergileri Açısından Kanun, 31.12.2010 tarihinden önce Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında doğan ve Gümrük Müsteşarlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen;

- ◆ Gümrük vergilerini,
- ◆ İdari para cezalarını,
- ◆ Faizleri, zamları ve gecikme zammı alacaklarını

kapsamaktadır.

bc) Diğer Kamu Alacakları Açısından

Kanun'un 1. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan trafik para cezaları gibi kesinleşmiş idari para cezalarında Kanun, 31.12.2010 tarihinden önce verilen ve yayımı tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan veya ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan cezaları kapsamaktadır.

2. Ödenecek ve Silinecek Kamu Alacakları

a) Genel Olarak Ödenecek ve Silinecek Tutarlar

Kanun'da yer alan düzenlemeye göre, Kanun'un yayımlandığı tarih itibarıyla;

- ◆ Vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergilerin/gümrük vergilerinin tamamının,
- ◆ Vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi geçmemiş, bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezalarının % 50'sinin,
- ◆ İştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilen vergi cezalarının % 50'sinin,
- ◆ Gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergisi aslına bağlı olmaksızın kesilen idari para cezalarının % 50'sinin,
- ◆ Sayılan kamu alacakları için hesaplanacak faiz, gecikme faizi ve zamları yerine Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarına göre hesaplanan tutarın

ödenmesi halinde,

- ◆ Vergi aslına bağlı kesilen cezaların tamamı,
- ◆ Vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi geçmemiş, bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezalarının kalan % 50'si,
- ◆ İştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilen vergi cezalarının kalan % 50'si,
- ◆ Gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergisi asıllarına bağlı olmaksızın kesilen idari para cezalarının kalan % 50'si,
- ◆ Vergilere ilişkin faiz, gecikme zammı ve gecikme faizleri,

ödenmeyecektir.

Kesinleşmiş kamu alacakları için Kanun'dan yararlanılması durumunda, ödenecek ve silinecek tutarlar aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vergi/Gümrük vergisi aslının tamamı ◆ Vergi aslına bağlı olmayan cezaların % 50'si ◆ Gümrük vergisi aslına bağlı olmayan idari para cezalarının % 50'si ◆ Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine, ödenecek tutar üzerinden TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vergi aslına bağlı kesilen cezaların tamamı ◆ Vergi aslına bağlı olmayan cezaların % 50'si ◆ Gümrük vergisi aslına bağlı olmayan idari para cezalarının % 50'si ◆ Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı

b) Bazı İdari Para Cezaları

Kanun'un 1. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan idari para cezaları (Trafik cezaları, seçimlerde mazereti olmaksızın oy kullanmayanlara kesilen idari para cezaları, vb) için ödenecek ve silinecek tutarlar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none"> ◆ İdari para cezasının tamamı ◆ Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Cezaya bağlı fer'i alacakların tamamı

3. Bazı Özel Durumlarda Uygulama

a) İhtirazi Kayıtlarla Verilen Beyannameler Üzerine Tahakkuk Eden Vergiler

Kanun'un 2. maddesinin ikinci fıkrasında ihtirazi kayıtlarla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş vergiler için özel bir düzenleme yapılmış, ancak kesinleşmiş vergilerle bir farklılık yaratılmamıştır.

Düzenlemeye göre;

- ◆ İhtirazi kayıtlarla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş verginin tamamı ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarına göre hesaplanan tutarın ödenmesi halinde,

- ◆ Gecikme zammı ve gecikme faizi ödenmeyecektir.

b) 2010 Yılı Geçici Vergi Borçları

Kanun'un 2. maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan düzenlemeyle, 2010 yılında tahakkuk edip Kanun'un yayımı tarihine tarihe kadar ödenmemiş olan geçici vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zamları yerine, Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ödenerek madde hükmünden yararlanılabilecektir.

Bu durumda, 2010 yılına ilişkin yıllık gelir/kurumlar vergisinin tahakkukunu müteakip ödenecek taksitlerde, vergi aslının ödenmesi şartı aranmayacaktır.

c) Motorlu Taşıtlar Vergisi

Kanun'un 2. maddesinde yapılan düzenlemeye göre, bir taşıta ait ödenmemiş motorlu taşıtlar vergisi için bu madde hükmünden yararlanılması durumunda, Kanun'da belirtilen ödeme süresi sonuna kadar Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun 13. maddesinin (d) fıkrası hükmü uygulanmayacaktır.

Söz konusu maddede, ilgili kurumların, taşıtların fenni muayenelerini yapmadan, denize veya uçuşa elverişli belgelerini vermeden önce, verginin ödenip ödenmediğini araştırmak zorunda oldukları hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer alan düzenleme gereği, yeniden yapılandırma kapsamında taksitlendirilen verginin ödeme süresi sonuna kadar, bahse konu taşıtların fenni muayeneleri yapılabilecek, denize veya uçuşla elverişli belgesi verilebilecektir.

Ödenmemiş motorlu taşıtlar vergisi borcunun taksitlendirilmesi, aracın fenni muayenesinin yapılmasını engellemez.

d) Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında Doğan Takibe Konu Kamu Alacakları

Kanun'un 2. maddesinin sekizinci fıkrasında, 31.12.2010 tarihine kadar, dâhilde işleme rejimi kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ancak bu Kanun'da öngörülen başvuru süresi sonuna kadar ihracat taahhüt hesabı müeyyideli kapatılan dâhilde işleme izin belgesi/dâhilde işleme izni kapsamına giren takibe konu kamu alacakları için özel bir düzenleme yapılmıştır.

Yapılan düzenlemeyle, dahilde işleme rejimi kapsamında ithalatı yapılan, ancak taahhüt edilen ihracatın öngörülen sürede yapılamaması nedeniyle ihracat taahhüt hesabının müeyyideli kapatılması sonucu Gümrük Kanunu'na göre teminata bağlanan vergilerin ve fer'ilerinin, kesinleşmiş kamu alacakları için öngörülen hükümler çerçevesinde ödenebilmesine olanak sağlanmıştır.

Yapılan düzenlemeden yararlanılması durumunda;

- ◆ Vergilerinin tamamı ile
- ◆ Ödenecek vergi tutarı üzerinden TEFE/ÜFE aylık değişim oranları dikkate alınarak hesaplanacak tutar ödenecek,
- ◆ Cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

4. Yararlanma Koşulları

Düzenlemeden yararlanılması;

- ◆ Dava açılmaması
- ◆ Dava açılmışsa davadan vazgeçilmesi
- ◆ Kanun yollarına başvurulmaması

koşullarına bağlıdır. Bu çerçevede Kanun hükmünden yararlanmak üzere başvuracakların, tahsilât işlemlerinden dolayı açtıkları davalardan da vazgeçmeleri gerekecektir.

5. Yararlanma Prosedürü

Kanun'a göre, kesinleşmiş alacakların yapılandırılmasından yararlanmak için, Kanun'un yayımını izleyen ikinci ayın sonuna kadar yazılı olarak başvurulacaktır.

Buna göre Kanun'un Şubat 2011'de yayımlanması halinde Nisan 2011 sonuna kadar başvurular yapılabilecektir.

Düzenlemeden yararlanacaklar için Gelir İdaresinin örnek başvuru formları hazırlayacağı ve bu formlar kullanılarak başvuruların yapılacağı tahmin edilmektedir.

6. Ödenecek Tutarın Hesaplanması

Yukarıda da belirtildiği üzere, kapsama giren alacakların tamamı veya bir kısmı ile gecikme faiz veya zammı yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanan tutar ödenecektir.

Ödenecek tutarın hesaplamasında, TEFE/ÜFE aylık değişim oranları dikkate alınarak hesaplanacak kısım dışında bir özellik bulunmamaktadır.

Düzenleme kapsamında ödenecek toplam tutarın hesaplanmasında vergi asıllarına;

- ♦ Vade tarihinden, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar gecikme zammı yerine,
- ♦ Daha önce hesaplanmış gecikme faizi olması halinde, bu faizin hesaplandığı süre dikkate alınarak, gecikme faizi yerine,

Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplama yapılacaktır.

TEFE/ÜFE aylık değişim oranları kavramı, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği;

- ♦ 31.12.2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını,
- ♦ 01.01.2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını

ifade etmektedir.

TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarına göre yapılacak hesaplamanın yöntemine ilişkin Kanun'da herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Dolayısıyla hesaplamada; Vergi Usul Kanunu'nun gecikme faizi ve 6183 sayılı Kanun'un gecikme zammı hesaplama yöntemlerinin kullanılması gerekir. Buna göre **Kanun uygulamasında yapılacak farklılık sadece aylık gecikme faizi ve gecikme zammı oranı yerine, TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının kullanılmasıdır.** Söz konusu Kanun'larda yer alan gecikme faizi / gecikme zammı hesap yöntemlerini hatırlatmak gerekirse;

- ♦ Vergi Usul Kanunu'nun 112. maddesinde yer alan düzenleme çerçevesinde, gecikme faizinin hesabında ay kesirleri dikkate alınmamakta,
- ♦ 6183 sayılı Kanun'un 51. maddesinde yer alan düzenlemeye göre ise ay kesirlerine isabet eden gecikme zammı günlük olarak hesaplanmaktadır.

Gecikme faizi/gecikme zammı yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak yapılacak hesaplamada, toplam TEFE/ÜFE oranı hesaplanacak, bu oran vergi aslına uygulanarak gecikme faizi/gecikme zammı yerine ödenecek tutara ulaşılacaktır. Toplam TEFE/ÜFE oranının hesaplanmasında, **pozitif veya negatif olup olmadığına bakılmaksızın**, aylık TEFE/ÜFE oranları toplanacaktır.

Kanun'un yayımı sonrasında yayımlanacak Genel Tebliğ ekinde, bütün olasılıklar dikkate alınarak uzun yıllar öncesine ulaşan bir tabloda TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarına yer verileceği tahmin edilmektedir.

Aşağıda uzun yılları kapsayan bir tablo yerine, karşılaştırma yapmak isteyenlere bir fikir vermesi açısından, 2005-2010 dönemi aylık ÜFE oranları ile gecikme faizi/gecikme zammı oranlarının yer aldığı tablolara yer verilmiştir.

2005-2010 ÜFE oranları

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ocak	-0.41	1.96	-0.05	0.42	0.23	0.58
Şubat	0.11	0.26	0.95	2.56	1.17	1.66
Mart	1.26	0.25	0.97	3.17	0.29	1.94
Nisan	1.21	1.94	0.80	4.50	0.65	2.35
Mayıs	0.20	2.77	0.39	2.12	-0.05	-1.15
Haziran	-0.48	4.02	-0.11	0.32	0.94	-0.50
Temmuz	-0.74	0.86	0.06	1.25	-0.71	-0.16
Ağustos	1.04	-0.75	0.85	-2.34	0.42	1.15
Eylül	0.78	-0.23	1.02	-0.90	0.62	0.51
Ekim	0,68	0,45	-0,13	0,57	0,28	1,21
Kasım	-0,95	-0,29	0,89	-0,03	1,29	-0,31
Aralık	-0,04	-0,12	0,15	-3,54	0,66	1,31

2005-2010 gecikme faizi / gecikme zammı oranları

Dönem	Oran (Aylık %)	Yasal Düzenleme
01.01.2005 – 01.03.2005	4,00	2003/6345 Sayılı BKK
02.03.2005 – 20.04.2006	3,00	2005/8551 Sayılı BKK
21.04.2006 – 18.11.2009	2,50	2006/10302 Sayılı BKK
19.11.2009 – 18.10.2010	1,95	2009/15565 Sayılı BKK
19.10.2010 -	1,40	2010/965 Sayılı BKK

Tabloların incelenmesinden de görüleceği üzere, **2010 yılı için** uygulanacak gecikme faizi / gecikme zammı oranı % **22,30** olabilecekken, Vergi Affıyla yapılan düzenleme sonucu hesaplamada dikkate alınacak Toplam ÜFE oranı % **8,59** olmaktadır. Buna göre **2010 başı**

itibariyle var olan **100 liralık gecikme faizi / gecikme zammı borç tutarı**, Kanun'la getirilen olanaktan yararlanılması halinde **yaklaşık 38 liraya** düşmektedir.

Verilen örnek hesaplama, Kanun'la **getirilen avantajın büyüklüğünü** ve Kanun'un bu yönüyle gerçek bir af getirdiğini göstermektedir.

Gecikme faizi ve gecikme zammı yerine, TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarı, www.vergiportali.com adresinde yer alan **“VERGİ AFFI HESABI”** menüsünü kullanarak bulabilirsiniz.

7. Yeniden Hesaplanan Tutarın Ödenmesi

Yukarıdaki bölümlerde açıklandığı şekilde yeniden hesaplanan kesinleşmiş vergi borçlarının bir defada veya taksitle ödenmesi konusunda borçluların **tercih olanağı** bulunmaktadır. Tercihini taksitler halinde ödemek yönünde kullananlara 36 aya kadar vade tanınabilmektedir.

Öngörülen ödeme koşullarına göre;

- ◆ Peşin ödemelerde ödenecek tutarda bir artırım yapılmayacak,
- ◆ Taksitle ödeme olanağının kullanılması durumunda, taksitler tercih edilen ödeme süresine göre belli bir katsayıyla artırılabilecek, artırılmış tutarlar taksit sayısına bölünerek borç tutarı eşit taksitler halinde ödenecektir. Tercih edilebilecek taksit sayısı, tercih edilen taksit sayısına göre ödeme vadesi ve ödeme vadesine göre ödenecek tutarın hesaplanmasında dikkate alınacak katsayı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Seçilen Taksit Sayısı	Ödeme Süresi (Ay)	Katsayı
6	12	1,05
9	18	1,07
12	24	1,10
18	36	1,15

Buna göre, Kanun düzenlemeleri çerçevesinde 100.000 TL ödenecek borcu hesaplanan bir mükellefin, bu borcunu 6 taksitte / 12 ayda ödemeyi tercih etmesi durumunda;

- ◆ Ödenecek toplam borç tutarı (100.000 TL x 1,05 =) 105.000 TL,
- ◆ Taksit tutarı ise (105.000 TL / 6 =) 17.500 TL

olmaktadır.

Açıklanan taksitlendirme koşulları genel olarak bütün kamu alacakları için geçerli olmakla birlikte, bunun istisnaları da bulunmaktadır. Bu kapsamda örneğin spor kulüplerinin borçları için ayrı bir taksitlendirme öngörülmüştür. Spor kulüpleri için geçerli olan taksitlendirme koşulları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Seçilen Taksit Sayısı	Ödeme Süresi (Ay)	Katsayı
24	48	1,20
30	60	1,25
36	72	1,30

42	84	1,35
----	----	------

Tablolarda yer alan taksit sayısı ve vade seçenekleri sınırlı olup, tablolarda yer alanlar dışında bir taksit sayısının ve vadenin, örneğin 10 taksitte 20 ayda ödeme alternatifinin seçilmesi olanaklı değildir.

8. Taksitlerin Zamanında Ödenmemesi

Kesinleşmiş borçlarını yeniden yapılandırarak taksitle ödemek isteyenlerin, taksitlerini zamanında ödemeleri gerekmektedir.

Bir takvim yılında iki veya daha az taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, Kanun hükümlerinden yararlanılmaya devam edilebilmektedir. Ancak bu durumda, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi gerekmektedir.

Bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı tamamen kaybedilmektedir.

Kanun hükümlerinden yararlanma hakkının kaybedilmesi durumu açık olmamakla birlikte, alacağın yeniden yapılandırılması hakkının baştan itibaren kaybedileceği ve yapılandırma hiç yapılmamış gibi kamu alacağının takip edilebileceği düşünülmektedir.

9. Cari Dönem Vergilerinin Zamanında Ödenmemesi

Kesinleşmiş borçlarını yeniden yapılandırarak taksitle ödemek isteyenlerin, taksit ödeme süresi içinde, aşağıda sayılan vergi türleri itibariyle, cari dönem vergilerini zamanında ödemeleri gerekmektedir.

- ◆ Yıllık gelir vergisi
- ◆ Yıllık kurumlar vergileri
- ◆ Gelir (stopaj) vergisi
- ◆ Kurumlar (stopaj) vergisi
- ◆ Katma değer vergisi ve
- ◆ Özel tüketim vergisi

Bu vergilerin çok zor durum olmaksızın her bir vergi türü itibariyle bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememesi ya da eksik ödenmesi halinde, yapılandırılan borçlara ilişkin kalan taksitlerin ödeme hakları kaybedilmektedir.

Kanun'da çok zor durum hali tanımlanmamıştır. Uygulamanın 6183 sayılı Kanun'un 48. maddesinde yer alan tecille ilgili düzenlemede olduğu şekilde yapılacağı düşünülmektedir.

Kanun'da yer alan, kalan taksitlerin ödeme haklarının kaybedileceğine ilişkin hüküm açık olmamakla birlikte, belirtilen koşulun gerçekleşmemesi durumunda, ödenmeyen taksitlerin muaccel hale geleceği ve kalan borç için gecikme faizi hesaplanacağı düşünülmektedir.

10. Yeniden Yapılandırmanın Avantajları

Yukarıdaki bölümlerde açıklandığı üzere, kesinleşmiş kamu alacaklarında esas olarak;

- ◆ Borç aslının tamamı ödenmekte,
- ◆ Cezaların tamamı veya bir kısmı silinmekte,
- ◆ Gecikme faiz ve zamlarının yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarına göre yeniden hesaplanan tutar ödenmekte,

- ◆ Ödenecek toplam tutar 36 aya varan bir süre için taksitlendirilmektedir.

Cezaların tamamen veya kısmen silinmesi ve düşük faizle taksitlendirme de önemli olmakla birlikte, enflasyon oranlarına göre oldukça **yüksek olan gecikme faizi/zammının silinerek TEFİ/ÜFE aylık değişim oranlarına göre yeni bir faiz hesaplanması** çok daha önemli avantaj sağlamaktadır.

Saęlanan avantaja bir örnek verilirse; 30.04.2006 vadeli 100.000 TL tutarlı bir kamu alacağının 6183 sayılı Kanun çerçevesinde 31.01.2011 tarihi itibarıyla gecikme zammı yaklaşık **133.000 lira iken**, yeniden yapılandırma çerçevesinde ÜFE aylık değişim oranlarına göre hesaplanan faiz tutarı yaklaşık **38.000 liradır**. Görüldüğü gibi yeniden **yapılandırmayla gecikme zammı tutarının 1/3'ü ödenmekte, 2/3'ü ise silinmektedir**. Bu oran kamu alacağının vadesine bağlı olarak değişmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA AŞAMASINDA BULUNAN ALACAKLAR

1. Kapsam

Kanun'un 3. maddesinde yapılan düzenlemeyle, Kanun'un yayımı tarihi itibariyle kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan amme alacaklarının yapılandırılması düzenlenmiştir.

Yapılan düzenlemeyle madde kapsamına;

- ◆ Vergi ve gümrük vergileri
- ◆ Vergi/Gümrük vergilerine ilişkin ceza, faiz, gecikme faizi ve gecikme zamları
- ◆ Kanun'un 1. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan idari para cezaları (Trafik cezaları, seçimlerde mazereti olmaksızın oy kullanmayanlara kesilen idari para cezaları, vb cezalar olup İkinci Bölümde 1/a kısmında ayrıntısı verilmiştir)

girmektedir.

Kanun'da dönem açısından özel bir belirleme yapılamamış olup, Kanun kapsamına giren bütün dönemler için düzenlemeden yararlanmak mümkündür. Kanun kapsamına giren dönemler Birinci Bölümde ayrıntılı olarak açıklandığından, burada tekrarlanmayacaktır.

2. Ödenecek ve Tahsilinden Vazgeçilecek Alacaklar

Öngörülen düzenlemeye göre, kapsama giren ihtilafli vergi ve cezaların bir kısmı ile TEFE/ÜFE oranı dikkate alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi halinde, vergi ve cezaların bir kısmı ile faiz ve zamların tahsilinden vazgeçilecektir.

Ödenecek ve silinecek alacak tutarları, tarhiyatın/ihtilafın bulunduğu aşama dikkate alınarak aşağıda özetlenmiştir:

a) Kanunun yayımlandığı tarih itibariyle ilk derece mahkemesi nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan tarhiyatlarda

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none">◆ Vergi/Gümrük vergisi aslının % 50'si◆ Asla bağlı olmayan cezaların % 25'i◆ Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine, ödenecek tutar üzerinden TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar	<ul style="list-style-type: none">◆ Vergi/Gümrük vergisi aslının % 50'si◆ Vergi/Gümrük vergisi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezalarının / idari para cezalarının ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı◆ Asla bağlı olmayan cezaların % 75'i◆ Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı

b) Kanunun yayımlandığı tarih itibariyle itiraz veya temyiz süreleri geçmemiş ya da itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar

düzeltilme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltilme yoluna başvurulmuş olan vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda

Kanun'da yer alan düzenlemeye göre, Kanunun yayımlandığı tarih itibariyle;

- ◆ Bölge İdare Mahkemeleri veya Danıştay nezdinde ilgisine göre itiraz veya temyiz süreleri geçmemiş veya
- ◆ İtiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltilme talep süresi geçmemiş veya
- ◆ Karar düzeltilme yoluna başvurulmuş

olan tarhiyat ve tahakkuklarda, ödenecek kamu alacağının tespitinde, Kanun'un yayımlandığı tarih itibariyle tarhiyatın/tahakkukun bulunduğu son durum esas alınır. Son kararın durumuna bağlı olarak ödenecek ve tahsilinden vazgeçilecek tutarlar aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Son kararın terkin (mükellef lehine) olması halinde;

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none"> ◆ İlk tarhiyata / tahakkuka esas alınan vergi/gümrük vergisi aslının % 20'si ◆ Asla bağlı olmayan cezaların % 10'u ◆ Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine, ödenecek tutar üzerinden TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vergi/Gümrük vergisi aslının % 80'i ◆ Vergi/Gümrük vergisi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı ◆ Asla bağlı olmayan cezaların % 90'ı ◆ Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı tutarının tamamı

Son kararın tasdik (idare lehine) veya tadilen tasdik olması halinde;

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Tasdik edilen vergi/gümrük vergisi aslının tamamı ◆ Asla bağlı olmayan cezalarda tasdik edilen ceza tutarının % 25'i ◆ Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine, ödenecek tutar üzerinden TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vergi/Gümrük vergisi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı ◆ Asla bağlı olmayan cezaların % 75'i ◆ Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı tutarının tamamı

Son kararın bozma kararı olması halinde;

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vergi/Gümrük vergisi aslının % 50'si ◆ Asla bağlı olmayan cezaların % 25'i ◆ Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine, ödenecek tutar üzerinden TEFE/ÜFE esas alınarak 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vergi/Gümrük vergisi aslının % 50'si ◆ Vergi/Gümrük vergisi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı

hesaplanacak tutar	<ul style="list-style-type: none"> Asla bağı olmayan cezaların % 75'i Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar
--------------------	---

Son kararın kısmen onama kısmen bozma kararı olması halinde, onanan kısım için;

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none"> Tasdik edilen vergi/gümrük vergisi aslının tamamı Asla bağı olmayan cezaların % 25'i Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine, ödenecek tutar üzerinden TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar. 	<ul style="list-style-type: none"> Vergi/Gümrük vergisi aslına bağı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağı gecikme zamlarının tamamı Asla bağı olmayan cezaların % 75'i Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı tutarının tamamı

Son kararın kısmen onama kısmen bozma kararı olması halinde, bozulan kısım için;

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none"> Vergi/Gümrük vergisi aslının % 50'si Asla bağı olmayan cezaların % 25'i Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine, ödenecek tutar üzerinden TEFE/ÜFE aylık değışim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar 	<ul style="list-style-type: none"> Vergi/Gümrük vergisi aslının % 50'si Vergi/Gümrük vergisi aslına bağı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağı gecikme zamlarının tamamı Asla bağı olmayan cezaların % 75'i Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı tutarının tamamı

Ödenecek kamu alacaklarının tespitinde esas alınacak olan en son karar, tarhiyata/tahakkuka ilişkin verilen ve Kanunun yayımlandığı tarihten önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karardır.

c) Kanun'un 1. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan idari para cezaları (Trafik cezaları, seçimlerde mazereti olmaksızın oy kullanmayanlara kesilen idari para cezaları, vb) için

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none"> İlk derece yargı merciinde ihtilafli olanlarda cezanın % 50'si İlk derece yargı merciinin cezayı kaldırdığı ancak itiraz veya temyiz merciinde yargılamanın devam ettiği safhada olanlarda cezanın % 20'si, İlk derece yargı merciinin kısmen veya tamamen onayladığı cezalarda onaylanan kısmın % 50'si 	<ul style="list-style-type: none"> Kalan cezalar Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine, ödenecek tutar üzerinden TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar 	
---	--

3. İştirak, Teşvik ve Yardım Fiilleri Nedeniyle Kesilen Cezalarda Ödenecek ve Silinecek Ceza Tutarları

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none"> ◆ İlk derece yargı merciinde dava açılmış veya dava açma süresi geçmemişse cezanın % 25'i 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Kalan ceza tutarı
<ul style="list-style-type: none"> ◆ İtiraz veya temyiz süreleri geçmemiş, itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş, karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olanlarda, son kararın; <ul style="list-style-type: none"> - Terkin olması halinde cezanın % 10'u - Tasdik veya tadilen tasdik olması halinde tasdik edilen cezanın % 25'i 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Kalan ceza tutarı

4. Uzlaşma Başvurusu Yapılmış İşlemlerde Uygulama

Kanun'un 3. maddesinin sekizinci fıkrası hükmüne göre, Kanun'un yayımı tarihi itibariyle uzlaşma başvurusunda bulunulmuş, ancak;

- ◆ Uzlaşma günü verilmemiş veya
- ◆ Uzlaşma günü gelmemiş ya da
- ◆ Uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte dava açma süresi geçmemiş alacaklar düzenleme kapsamına girmektedir.

Bu durumda uygulama aşağıdaki şekilde olacaktır:

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vergi aslının % 50'si ◆ Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine, ödenecek tutar üzerinden TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vergi aslının kalan % 50'si ◆ Vergi aslına bağlı cezaların tamamı ◆ Gecikme faizi/ gecikme zammı tutarının tamamı

5. Yararlanma Koşulları

Düzenlemeden yararlanılması;

- ◆ Dava açılmaması
- ◆ Dava açılmışsa davadan feragat edilmesi
- ◆ Kanun yollarına başvurulmaması

koşullarına bağlıdır.

6. Yararlanma Prosedürü

Kesinleşmemiş kamu alacaklarıyla ilgili uygulamadan yararlanabilmek için, Kanun'un yayımını izleyen ikinci ayın sonuna kadar yazılı olarak başvurulması gerekmektedir.

Düzenlemeden yararlanacaklar için Gelir İdaresinin örnek başvuru formları hazırlayacağı ve bu formlar kullanılarak başvuruların yapılacağı tahmin edilmektedir.

7. Ödenecek Tutarın Hesaplanması

Kanun kapsamına giren kesinleşmemiş kamu alacağı tutarının hesaplanması, esas olarak bir önceki bölümde kesinleşmiş alacaklarda olduğu gibidir.

Kapsama giren alacakların bir kısmı ile gecikme faizi/gecikme zammı yerine TEFE/ÜFE'ye göre hesaplanan tutar ödenecektir.

TEFE/ÜFE aylık değişim oranları kavramı, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği;

- ♦ 31.12.2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını,
- ♦ 01.01.2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını

ifade etmektedir.

TEFE/ÜFE'ye göre yapılacak hesaplamada genel kurallar uygulanacak, toplam TEFE/ÜFE oranının hesaplanmasında, pozitif veya negatif olup olmadığına bakılmaksızın, aylık TEFE/ÜFE oranları toplanacaktır.

Gecikme faizi ve gecikme zammı yerine hesaplanacak TEFE/ÜFE tutarını, www.vergiportali.com adresinde yer alan “**VERGİ AFFI HESABI**” menüsünü kullanarak bulabilirsiniz.

8. Yeniden Hesaplanan Tutarın Ödenmesi

Yukarıdaki bölümlerde açıklandığı şekilde yeniden hesaplanan borç tutarının bir defada veya taksitle ödenmesi konusunda borçluların tercih olanağı bulunmaktadır. Tercihini taksitler halinde ödemek yönünde kullananlara 36 aya kadar vade tanınabilmektedir.

Öngörülen ödeme koşullarına göre;

- ♦ Peşin ödemelerde ödenecek tutarda bir artırım yapılmamakta,
- ♦ Taksitle ödeme olanağının kullanılması durumunda, taksitler tercih edilen ödeme süresine bağlı olarak belli bir katsayıyla artırılmakta, artırılmış tutarlar taksit sayısına bölünerek borç tutarı eşit taksitler halinde ödenmektedir. Tercih edilebilecek taksit sayısı, tercih edilen taksit sayısına göre ödeme vadesi ve ödeme vadesine göre ödenecek tutarın hesaplanmasında dikkate alınacak katsayı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Seçilen Taksit Sayısı	Ödeme Süresi (Ay)	Katsayı
6	12	1,05
9	18	1,07
12	24	1,10
18	36	1,15

Bazı kurumlara olan borçlar için farklı bir ödeme takvimi belirlenmiş olup, bu konu kesinleşmiş kamu alacaklarıyla ilgili bölümde açıklanan şekildedir.

9. Taksitlerin Zamanında Ödenmemesi

Kanun'un 3. Maddesi kapsamındaki borçlarını yeniden yapılandırarak taksitle ödemek isteyenlerin, taksitlerini zamanında ödemeleri gerekmektedir.

Bir takvim yılında iki veya daha az taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, Kanun hükümlerinden yararlanılmaya devam edilebilmektedir. Ancak bu durumda, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanun'un 51. maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi gerekmektedir.

Bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı tamamen kaybedilmektedir.

Kanun hükümlerinden yararlanma hakkının kaybedilmesi durumu açık olmamakla birlikte, alacağın yeniden yapılandırılması hakkının baştan itibaren kaybedileceği ve yapılandırma hiç yapılmamış gibi kamu alacağının takip edilebileceği düşünülmektedir.

10. Cari Dönem Vergilerinin Zamanında Ödenmemesi

Kanun'un 3. Maddesi kapsamına giren ihtilafli vergi borçlarını yeniden yapılandırarak bu borcunu taksitle ödemek isteyenlerin, taksit ödeme süresi içinde, aşağıda sayılan vergi türleri itibariyle, cari dönem vergilerini zamanında ödemeleri gerekmektedir.

- ◆ Yıllık gelir vergisi
- ◆ Yıllık kurumlar vergileri
- ◆ Gelir (stopaj) vergisi
- ◆ Kurumlar (stopaj) vergisi
- ◆ Katma değer vergisi ve
- ◆ Özel tüketim vergisi

Bu vergilerin çok zor durum olmaksızın her bir vergi türü itibariyle bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememesi ya da eksik ödenmesi halinde, yapılandırılan borçlara ilişkin kalan taksitlerin ödeme hakları kaybedilmektedir.

Kanun'da çok zor durum hali tanımlanmamıştır. Uygulamanın 6183 sayılı Kanun'un 48. maddesinde yer alan tecille ilgili düzenlemede olduğu şekilde yapılacağı düşünülmektedir.

Kanun'da yer alan, kalan taksitlerin ödeme haklarının kaybedileceğine ilişkin hüküm açık olmamakla birlikte, belirtilen koşulun gerçekleşmemesi durumunda, ödenmeyen taksitlerin muaccel hale geleceği ve kalan borç için gecikme faizi hesaplanacağı düşünülmektedir.

11. Yeniden Yapılandırmanın Avantajları

Yukarıdaki bölümlerde açıklandığı üzere, kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan kamu alacaklarında genel olarak;

- ◆ Borç aslının % 50'si silinmekte,
- ◆ Cezaların tamamı veya bir kısmı silinmekte,
- ◆ Gecikme faiz ve zamlarının yerine, ödenecek borç aslı üzerinden TEFE/ÜFE oranına göre yeniden hesaplanan tutar ödenmekte,
- ◆ Ödenecek toplam tutar 36 aya varan bir süre için taksitlendirilmektedir.

Cezaların tamamen veya kısmen silinmesi de önemli olmakla birlikte, vergi aslının yarısının tahsilinden vazgeçilmesi ve enflasyon oranlarına göre oldukça **yüksek olan gecikme faizi/zamminin silinerek TEFE/ÜFE oranlarına göre yeni bir faiz hesaplanması** çok daha önemli avantajlar sağlamaktadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

VERGİ VE PRİM DIŞI KAMU ALACAKLARININ YAPILANDIRILMASI

1. Kapsam ve Uygulama

Kanun'la vergi/gümrük vergisi ve sigorta prim alacakları dışında çok sayıda kamu alacağı da yeniden yapılandırma kapsamına alınmıştır.

Ayrıntısına girmemekle birlikte, vergi ve prim borçları dışında kapsama alınan kamu alacaklarına ilişkin bir **özet tablo** aşağıda yer almaktadır.

Kapsam	Ödenecek/Silinecek Borç Tutarı	Koşullar / Yapılacak İşlemler
Belediyelerin kapsama giren asli ve fer'i alacakları		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ Vadesi 31.12.2010 tarihinden önce olduğu halde Kanun'un yayımı tarihi itibariyle ödenmemiş olan ücret alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacaklar ♦ Vadesi 31.12.2010 tarihinden önce olduğu halde Kanun'un yayımı tarihi itibariyle ödenmemiş olan su kullanımından kaynaklanan alacaklar 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Alacak aslının tamamı ile TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar ödenir. ♦ Fer'i alacakların tamamı silinir. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Genel ödeme süresinde ödenir.
Büyükşehir belediyelerinin su ve atık su alacakları		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ Vadesi 31.12.2010 tarihinden önce olduğu halde Kanun'un yayımı tarihi itibariyle ödenmemiş olan su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklar 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Alacak aslının tamamı ile TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar ödenir. ♦ Fer'i alacakların tamamı silinir. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Genel ödeme süresinde ödenir.
OSB'nin elektrik, su doğalgaz alacakları ile yönetim aidatları alacakları		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ 31.12.2010 tarihi itibariyle ödeme süresi geçtiği halde Kanun'un yayımı tarihi itibariyle ödenmemiş bulunan alacaklar ♦ <u>Düzenleme kapsamında işlem</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Alacak aslının tamamı ile TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar ödenir. ♦ Fer'i alacakların tamamı silinir. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kanun'un yayımını izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde en çok oniki taksitte tamamen ödenir.

<p><u>yapılmasına OSB müteşebbis heyetleri/genel kurulları yetkilidir.</u></p>		
<p>TEDAŞ veya hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakları</p>		
<p>♦ Vadesi 31.12.2010 tarihi itibariyle geldiği halde Kanun'un yayımı tarihi itibariyle ödenmemiş olan alacaklar</p>	<p>♦ Alacak aslının tamamı ile TEFE/ÜFE'ye göre hesaplanan tutar ödenir</p> <p>♦ Alacaklara ilişkin ferilerin tamamı silinir.</p>	<p>♦ Kanun'un yayımını izleyen ikinci ayın sonuna kadar başvuru, üçüncü aydan başlamak üzere ödeme.</p> <p>♦ Dava konusu edilmiş alacaklarda, mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücreti ilk taksitle birlikte ödenir.</p>
<p>TRT'nin elektrik enerjisi satış bedeli payı ve bandrol ücretlerinden kaynaklanan alacakları</p>		
<p>♦ 31.12.2011 tarihine kadar bildirilmesi gereken yükümlülüklerle ilişkin olup, Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi geçmemiş olan elektrik enerjisi satış bedeli ve bandrol ücretleri</p> <p>♦ 31.12.2010 tarihinden önce yapılan tespitlere ilişkin olup, Kanun'un yayımı tarihi itibariyle ödenmemiş idari para cezaları</p>	<p>♦ Alacak aslı ile TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanan tutar ödenecek</p> <p>♦ İdari para cezalarının % 25'i ödenecek</p> <p>♦ Faiz ve gecikme faizinin tamamı ile idari para cezalarının % 75'i silinecek</p>	<p>♦ Dava açılmaması, açılan davalardan vazgeçilmesi koşulu ile düzenlemeden yararlanılır.</p> <p>♦ Genel ödeme süresinde ödenir.</p> <p>♦ Takip masraflarının ilk taksitle birlikte ödenmesi gerekir.</p>
<p>KOSGEB'in desteklerden kaynaklanan alacakları</p>		
<p>♦ 31.12.2010 tarihinden önce kullandırılan ve Kanun'un yayımı tarihinden önce uygunsuzluğu tespit edilmiş olan veya bu tarih itibariyle geri ödemeleri ihlal edilmiş olan alacaklar</p>	<p>♦ Destekten kaynaklanan alacak tutarının tamamı ile bu tutar için TEFE/ÜFE'ye göre hesaplanan tutar ödenir</p> <p>♦ Faizin tamamı silinir</p>	<p>♦ Davalardan vazgeçilir.</p> <p>♦ Genel ödeme süresi içinde ödenir.</p> <p>♦ Yargılama giderleri ve vekalet ücretleri ilk taksitle birlikte ödenir.</p>
<p>Kültür ve tabiat varlıklarının korunması, bakım ve onarımı amacıyla kullandırılan kredi alacakları</p>		
<p>♦ Kültür ve Turizm Bakanlığınca kültür varlıklarının korunması, bakım ve onarımı amacıyla 31.12.2010 tarihinden önce</p>	<p>♦ Alacak aslının tamamı ile bu tutar için TEFE/ÜFE'ye göre</p>	<p>♦ Kanun'un yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar</p>

kullandırılan ve Kanun'un yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan kredi alacakları	hesaplanan tutar ödenir ♦ Fer'ilerin tamamı silinir	başvurulur ♦ Kanun'un yayımı tarihini izleyen dördüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde en çok onsekiz eşit taksitte ödenir.
Sulama kooperatifleri ve sulama birliklerinin tarımsal sulama faaliyetlerinden kaynaklanan alacakları		
♦ Sulama kooperatifleri ve sulama birliklerinin tarımsal sulama faaliyetlerinden kaynaklanan alacaklarından, 31.12.2010 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde Kanun'un yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olanlar	♦ Alacak aslının tamamı ile bu tutar için TEFE/ÜFE'ye göre hesaplanan tutar ödenir ♦ Fer'ilerin tamamı silinir	♦ Kanun'un yayımı tarihini izleyen dördüncü ayın sonuna kadar başvurulur. ♦ Kanun'un yayımı tarihini izleyen dokuzuncu aydan başlamak üzere beş eşit taksitte ödenir.
Kamu arazilerinin tahsisinden kaynaklanan alacaklar		
♦ Orman sayılan yerler, Hazine'nin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar hakkında yapılan kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan ve vadesi 31.12.2010 tarihi itibarıyla geldiği halde Kanun'un yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat/ticari kar payları	♦ Alacak aslının tamamı ile bu tutar için TEFE/ÜFE'ye göre hesaplanan tutar ödenir ♦ Gecikme zammı ve faiz gibi fer'ilerin tamamı silinir	♦ Kanun'un yayımı tarihini izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde en çok onsekiz eşit taksitte ödenir.
Orman Kanunu, Turizmi Teşvik Kanunu ve Milli Parklar Kanunu kapsamında yapılan tahsislerden kaynaklanan alacaklar		
♦ Orman Kanunu, Turizmi Teşvik Kanunu ve Milli Parklar Kanunu kapsamında yapılan tahsislerden kaynaklanan, vadesi 31.12.2010 tarihi itibarıyla geldiği halde Kanun'un yayımı tarihinde ödenmemiş olan; arazi tahsis bedeli, ağaçlandırma bedeli,	♦ Alacak aslının tamamı ile bu tutar için TEFE/ÜFE'ye göre hesaplanan tutar ödenir ♦ Gecikme zammı ve faiz gibi fer'ilerin tamamı silinir.	♦ Kanun'un yayımı tarihini izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde en çok onsekiz eşit taksitte ödenir.

ağaçlandırma ve erozyon kontrol bedeli, yüzde 3 proje bedeli ve toprak bedeli		
SGK mülkiyetindeki taşınmazları kiralanmasından kaynaklanan alacaklar		
<ul style="list-style-type: none"> SGK mülkiyetindeki taşınmazları kiralanmasından kaynaklanan, vadesi 31.12.2010 tarihi itibariyle geldiği halde Kanun'un yayımı tarihinde ödenmemiş olan kira alacakları 	<ul style="list-style-type: none"> Kira alacağının tamamı ile bu tutar için TEFE/ÜFE'ye göre hesaplanan tutar ödenir Gecikme zammı ve faiz gibi fer'ilerin tamamı silinir. 	<ul style="list-style-type: none"> Kanun'un yayımı tarihini izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde en çok onsekiz eşit taksitte ödenir.
İl özel idareleri ve belediyeler ile iştiraklerinin mülkiyetlerindeki taşınmazların kiralanmasından kaynaklanan alacakları		
<ul style="list-style-type: none"> İl özel idareleri, belediyeler, bağlı kuruluşları ve sermayesinin yüzde 50'den fazlası bunlara ait şirketlerin mülkiyetlerinde bulunan taşınmazların irtifak hakkı ve kiralanmasından kaynaklanan, vadesi 31.12.2010 tarihi itibariyle geldiği halde Kanun'un yayımı tarihinde ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat payları <u>Uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye belirlenen organlar yetkilidir.</u> 	<ul style="list-style-type: none"> Alacak aslının tamamı ile bu tutar için TEFE/ÜFE'ye göre hesaplanan tutar ödenir Gecikme zammı ve faiz gibi fer'ilerin tamamı silinir. 	<ul style="list-style-type: none"> Kanun'un yayımı tarihini izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde en çok onsekiz eşit taksitte ödenir. Dava açılmaması ve açılmış davalardan vazgeçilmesi zorunludur. Yargılama giderleri ve vekalet ücretleri ilk taksitle birlikte ödenir.
Vakıflar Genel Müdürlüğünün kira alacakları		
<ul style="list-style-type: none"> Vakıflar Genel Müdürlüğü ile mazbut vakıflara ve temsilen yönetilen vakıflara ait taşınmazların kiralanmasından kaynaklanan, vadesi 31.12.2010 tarihi itibariyle geldiği halde Kanun'un yayımı tarihinde ödenmemiş olan kira bedelleri 	<ul style="list-style-type: none"> Kira aslının tamamı ile bu tutar için TEFE/ÜFE'ye göre hesaplanan tutar ödenir Gecikme zammı ve faiz gibi fer'ilerin tamamı silinir. 	<ul style="list-style-type: none"> Kanun'un yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar başvurulur. Ödenecek tutar taksitlendirilebilir.
RTÜK reklam payı alacakları		
<ul style="list-style-type: none"> Özel radyo ve televizyon kuruluşlarınca 31.12.2010 tarihi itibariyle vadesi geldiği halde ödenmemiş olan yıllık brüt reklam gelirlerinden 	<ul style="list-style-type: none"> Alacak aslının tamamı ile bu tutar için TEFE/ÜFE'ye göre hesaplanan tutar ödenir 	<ul style="list-style-type: none"> Kanun'un yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar RTÜK'e başvurulur.

alınan pay ile eğitime katkı payı	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'ilerin tamamı silinir. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kanun'un yayımı tarihini izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde en çok onsekiz eşit taksitte ödenir. ♦ Dava ve icra takiplerine ilişkin yargılama masrafları, ilk taksitle birlikte ödenir.
TOBB ve bağlı odaların aidatları		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kanun'un yayımı tarihine kadar ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş olan alacaklar 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Aidat borç asıllarının tamamı ödenir. ♦ Fer'i alacakların tamamı silinir. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kanun'un yayımını izleyen aydan başlamak üzere altı ay içinde ödenir.
Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun gereği doğan aidat alacakları		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kanun'un yayımı tarihine kadar ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş olan alacaklar 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Aidat borç asıllarının tamamı ödenir. ♦ Fer'i alacakların tamamı silinir. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kanun'un yayımını izleyen aydan başlamak üzere altı ay içinde ödenir.
Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümlerine göre doğan aidat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların konfederasyona katılma payı borçları		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kanun'un yayımı tarihine kadar ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş olan alacaklar 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Aidat borç asıllarının tamamı ödenir. ♦ Fer'i alacakların tamamı silinir. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kanun'un yayımını izleyen aydan başlamak üzere altı ay içinde ödenir.
Avukatlık Kanunu hükümlerine göre avukatların baro kesenekleri ile staj kredisi borçları		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kanun'un yayımı tarihine kadar ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş olan alacaklar 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Aidat borç asıllarının tamamı ödenir. ♦ Fer'i alacakların tamamı silinir. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kanun'un yayımını izleyen aydan başlamak üzere altı ay içinde ödenir.
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Birliğe olan birlik payı borçları		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kanun'un yayımı tarihine kadar ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş olan alacaklar. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Aidat borç asıllarının tamamı ödenir. ♦ Fer'i alacakların tamamı 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kanun'un yayımını izleyen aydan başlamak üzere altı ay içinde

	silinir.	ödenir.
--	----------	---------

2. Başvuru ve Ödeme Zamanı

Kanun'un 18. maddesinde başvuru ve ödeme süresi düzenlenmiş, ilgili bölümlerdeki başvuru ve ödeme süresine ilişkin düzenlemeler saklı tutulmuştur.

İlgili bölümde özel ödeme süresi öngörülme kamu alacaklarının yeniden yapılandırılması için;

- ♦ Kanun'un yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar ilgili idareye başvurulması ve
- ♦ İlk taksiti Kanun'un yayımı tarihini izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde en çok onsekiz eşit taksitte ödenmesi

öngörülmüştür.

Bu açıklama çerçevesinde, yukarıdaki tabloda yer alan kamu alacaklarından özel ödeme zamanı öngörülme için, bu hüküm geçerli olacaktır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İNCELEME VE TARHİYAT

AŞAMASINDAKİ İŞLER

1. Başlanmış İncelemelerin Durumu

Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrasında yapılan düzenlemeye göre, Kanun'un yayımlandığı tarihten önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerine devam edilecektir. Kanun kapsamında matrah veya vergi artırımında bulunulması bu durumu değiştirmemektedir.

Yapılan düzenlemeyle inceleme ve takdir işlemlerinin devamı öngörülmekle birlikte, matrah veya vergi artırımında bulunanlar nezdinde yapılan vergi incelemesi ve takdir işlemlerinin tamamlanması için de bir süre sınırı getirilmiştir.

Yapılan düzenlemeye göre, artırımında bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, Kanun'un 6. maddesinin onüçüncü fıkrası ve 7. maddesinin altıncı fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Kanun'un yayımlandığı tarihi izleyen ayın başından itibaren bir ay içerisinde sonuçlandırılmaması halinde, bu işlemlere devam edilemeyecek ve incelemeye son verilecektir.

2. Vergi İncelemesine Başlama ve Vergi İncelemesinin Sonuçlandırılması

Yukarıda yapılan açıklamadan da anlaşılacağı üzere, matrah artırımında bulunanlar nezdinde Kanun'un yayımı tarihinden önce başlanan inceleme ve takdir işlemlerine devam edilecek, ancak bu iş ve işlemler Kanun'un yayımını izleyen ayın başından itibaren bir ay içinde bitirilecektir. Aksi halde inceleme işlemlerine devam edilemeyecektir.

Bu hüküm, incelemeye başlama ve incelemenin sonuçlandırılması kavramlarının önemini artırmaktadır. Bu önemi nedeniyle Kanun'da incelemeye başlama ve incelemenin sonuçlandırılması kavramları ayrıca tanımlanmıştır.

Kanun'da yer alan incelemeye başlama ve incelemenin sonuçlandırılması tanımları aşağıdaki gibidir:

<p>◆ İncelemeye başlama</p>	<p>◆ Vergi incelemesine başlanıldığı hususunun bir tutanağa bağlanması</p> <p>◆ Vergi incelemesi yapılmak üzere mükellefin yazı ile davet edilmesi</p> <p>◆ Kanuni defter ve belgeleri isteme yazısının tebliğ edilmiş olması</p> <p>◆ Matrah tesisine yönelik tutanak düzenlenmesi</p> <p>◆ Kanuni defter ve belgelerin incelenmek üzere vergi incelemesine yetkili olanlara ibraz edilmiş olması</p>
<p>◆ İncelemenin tamamlanması</p>	<p>◆ İnceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesi.</p>

3. Ödenecek ve Silinecek Kamu Alacakları

Kanun'un 4. maddesine göre, Kanun'un kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanun'un yayımlandığı tarihten önce başlanıldığı halde, bu tarihe kadar tamamlanamamış olan vergi

incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine, Kanun'un matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilecektir.

Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilecek vergi, ceza ve gecikme faizi için Kanun'un 4. maddesinde yer alan ve aşağıda açıklanacak olan olanaktan yararlanmak mümkündür. Bu madde hükmünden yararlanılmak istenmesi durumunda ödenecek ve silinecek vergi, ceza ve gecikme faizi tutarları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Öte yandan, Kanun'un yayımlandığı tarihten önce tamamlandığı halde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine de gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılacaktır. Yapılan tarhiyat için de Kanun'un 4. maddesi hükmünden aşağıda belirtilen şekilde yararlanılabilecektir.

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Tarh edilen verginin % 50'si ◆ Vergi aslına bağlı olmayan cezaların % 25'i ◆ Gecikme faizi yerine Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar, ödenecek tutar üzerinden, TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar ◆ Kanun'un yayımlandığı tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamı 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Tarh edilen verginin kalan % 50'si ◆ Vergi aslına bağlı cezaların tamamı ◆ Vergi aslına bağlı olmayan cezaların % 75'i ◆ Gecikme faizinin tamamı
<ul style="list-style-type: none"> ◆ İştirak nedeniyle kesilen cezalarda cezanın % 25'i 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ İştirak nedeniyle kesilen cezalarda cezanın kalan % 75'i

4. Yararlanma Koşulları

Kanun'un yayımlandığı tarih itibariyle inceleme ve tarhiyat aşamasında bulunan işlemlerle ilgili olarak yapılan tarhiyatlar için Kanun'un 4. maddesinden yararlanabilmek için;

- ◆ İhbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içerisinde yazılı başvuruda bulunulması,
- ◆ İhbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödeme yapılması

şarttır.

5. Süreler

Konu	Süre
<ul style="list-style-type: none"> ◆ İnceleme bitirme süresi 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Matrah artırımında bulunulması halinde, Kanun'un yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren bir ay bitirilmeyen incelemelere devam edilmez. ◆ Matrah artırımını yapılmaması durumunda, incelemenin bitirilmesi için belirli bir süre sınırı yoktur.

◆ Başvuru süresi	◆ İhbarnamenin tebliği tarihinden itibaren 30 gün içinde yazılı başvuru.
◆ Ödeme zamanı	◆ İlk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksit .

6. Matrah Artırımında Bulunanlar Nezdinde Yapılan İncelemeler Sonucu Bulunan Farklarda Uygulama

Kanun'un yayımı tarihinden önce başlanan ve süresi içinde tamamlanan vergi incelemesi veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah farkı bulunması halinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla, inceleme veya takdir sonucu bulunan fark, artırılan matrahla karşılaştırılacaktır.

Karşılaştırma sonucunda;

- ◆ İlgili yıllarda artırılan matrah tutarlarının, inceleme ve takdir sonucu bulunan matrah farkı tutarlarından fazla veya bu tutar kadar olması durumunda, vergi incelemeleri ve takdir komisyonu kararlarına göre vergi tarhiyatı yapılmayacak ve ceza uygulanmayacaktır.
- ◆ Vergi incelemeleri ve takdir sonucu belirlenen tarhiyata konu matrah farkının, ilgili yıl için artırılan matrah tutarından fazla olması halinde, aradaki fark tutar kadar matrah farkı üzerinden vergi tarhiyatı yapılıp ve ceza uygulanacaktır.

Konu aşağıdaki tabloda, kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunan bir mükellef dikkate alınarak, farklı durumlara göre açıklanmıştır.

Artırılan Matrah Tutarı (TL)	İnceleme Sonucu Bulunan Fark (TL)	Yapılacak Uygulama
100	100	Artırılan matrah ile inceleme sonucu bulunan matrah farkı eşit olduğundan; ◆ Artırılan matrah nedeniyle hesaplanan vergi, matrah artırımına ilişkin düzenlemeler çerçevesinde ödenecek ◆ <u>İnceleme sonucu herhangi bir tarhiyat yapılmayacak ve ceza uygulanmayacaktır.</u>
100	75	Artırılan matrah inceleme sonucu bulunan matrah farkından büyük olduğundan; ◆ Artırılan matrah nedeniyle hesaplanan vergi, matrah artırımına ilişkin düzenlemeler çerçevesinde ödenecek ◆ <u>İnceleme sonucu herhangi bir tarhiyat yapılmayacak ve ceza uygulanmayacaktır.</u>

100	125	<p>İnceleme sonucu bulunan matrah farkı artırılan matrahtan büyük olduğundan;</p> <ul style="list-style-type: none">♦ Artırılan matrah nedeniyle hesaplanan (100 TL x % 20 = 20 TL) vergi matrah artırımına ilişkin düzenlemeler çerçevesinde ödenecek♦ İnceleme sonucu bulunan fark tutarı ile artırılan matrah tutarı arasındaki fark üzerinden (125 TL – 100 TL = 25) 5 TL kurumlar vergisi tarhiyatı yapılacak ve ceza uygulanacaktır.♦ İnceleme sonucu yapılacak ek tarhiyat için yukarıda “3. Ödenecek ve Silinecek Kamu Alacakları” bölümünde açıklanan şekilde Kanun hükümlerinden yararlanmak mümkündür.
-----	-----	--

Bu şekildeki işlemler sonucunda bir tarhiyat yapılırsa, bu tarhiyat için;

- ♦ **Uzlaşma ve tarhiyat öncesi uzlaşma talep edilemeyecek,**
- ♦ **Ek tarhiyat için, yukarıda açıklanan şekilde Kanun hükümlerinden yararlanılabilecektir.**

Kanun’un yayımı tarihi itibariyle incelenenlerin, inceleme tamamlanmadan önce matrah artırımında bulunmaları, artırdıkları matrahın incelemede bulunacak matrah farkından mahsup edilmesi olanağı nedeniyle son derece önemlidir. Bu mükelleflerin şimdiden matrah artırımını konusunda karar vererek, matrah artırımını yapmaya karar vermeleri durumunda, Kanun’un yayımı ile birlikte harekete geçmelerinde yarar bulunmaktadır.

7. Diğer Konular

- ♦ Kanun’un yayımlandığı tarih itibariyle, tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar için de bu madde hükmü uygulanacaktır.
- ♦ Düzenleme ile getirilen kolaylıktan yararlanılabilmesi için dava açılmaması gerekmektedir.
- ♦ Yukarıda açıklanan düzenleme hükmünden yararlananların, ayrıca uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve vergi cezalarında indirim hükümlerinden yararlanmaları mümkün değildir.

ALTINCI BÖLÜM
PIŞMANLIKLA VEYA KENDİLİĞİNDEN
VERİLEN BEYANNAMELER

1. Pişmanlıkla Verilen Beyannameler

a) Düzenlemenin Özeti ve Kapsam

Kanun'un 5. maddesinde, pişmanlıkla beyanla ilgili özel düzenlemelere yer verilmiştir.

Yapılan düzenlemeyle;

- ◆ Pişmanlıkla verilen beyannameler üzerine hesaplanan vergiler için Vergi Usul Kanunu'nun 371. maddesinde yer alan süreden vazgeçilerek 36 aya varan taksitle ödeme olanağı sağlanmış,
- ◆ Pişmanlık faizi yerine Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranına göre hesaplanacak tutarın ödenmesi öngörülmüştür.

b) Ödenecek ve Silinecek Alacaklar

Kanun'un 5. Maddesinde yapılan düzenlemeye göre, 31.12.2010 tarihine kadar verilmesi gereken beyannamelerin Kanun'un yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar pişmanlıkla verilmesi halinde, vergi aslının tamamı ile pişmanlık zammı yerine TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanan tutarın ödenmesi halinde, vergi cezaları ve pişmanlık zammı ödenmeyecektir.

Pişmanlıkla verilen beyannameler üzerine ödenecek ve silinecek kamu alacakları aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none">◆ Verginin aslının tamamı◆ Pişmanlık zammı yerine, ödenecek tutar üzerinden TEFE/ÜFE'ye göre hesaplanacak tutar	<ul style="list-style-type: none">◆ Vergi cezalarının tamamı◆ Pişmanlık zammının tamamı

2. Kendiliğinden Verilen Beyannameler

a) Düzenlemenin Özeti ve Kapsam

Kanun'un 5. maddesinde yapılan düzenlemeyle;

- ◆ Kendiliğinden verilen beyannameler üzerine hesaplanan vergiler için 36 aya varan taksitle ödeme olanağı sağlanmış,
- ◆ Gecikme faizi yerine Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranına göre hesaplanacak tutarın ödenmesi öngörülmüştür.

b) Ödenecek ve Silinecek Alacaklar

Kanun'un 5. maddesiyle kendiliğinden verilen beyannameler ile ilgili olarak yapılacak uygulama düzenlenmiştir.

Yapılan düzenlemeye göre, 31.012.2010 tarihine kadar verilmesi gereken beyannamelerin Kanun'un yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar kendiliğinden verilmesi

halinde, vergi aslının tamamı ile gecikme faizi yerine TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanan tutarın ödenmesi halinde, vergi cezaları ile gecikme faizi ödenmeyecektir.

Kendiliğinden verilen beyannameler üzerine ödenecek ve silinecek kamu alacakları aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Verginin / Gümrük vergisinin tamamı ◆ Gecikme faizi yerine, ödenecek tutar üzerinden TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vergi cezalarının tamamı ◆ Gecikme faizinin tamamı

3. Gümrükle İlgili Aykırılıkların Bildirilmesi

a) Düzenlemenin Özeti ve Kapsam

Kanun'un 5. maddesiyle, tahakkuku ve tahsili gerektiği halde beyan edilmeyen aykırılıkların gümrük idaresine bildirilmesine olanak sağlanmıştır.

Yapılan düzenlemeyle;

- ◆ Aykırılığın bildirilmesi durumunda hesaplanan gümrük vergisi aslının 36 aya varan taksitle ödeme olanağı sağlanmış,
- ◆ Hesaplanacak faiz yerine Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranına göre hesaplanacak tutarın ödenmesi öngörülmüştür.

b) Ödenecek ve Silinecek Alacaklar

Kanun'un 5. maddesiyle gümrük vergisiyle ilgili bildirimle ilgili olarak yapılacak uygulama düzenlenmiştir.

Yapılan düzenlemeye göre, 31.12.2010 tarihine kadar verilmesi gereken beyannamelerin Kanun'un yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar bildirilmesi halinde, gümrük vergisi aslının tamamı ile faiz yerine TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanan tutarın ödenmesi halinde, faiz ve idari para cezaları ödenmeyecektir.

Gümrük vergisiyle ilgili bildirim üzerine ödenecek ve silinecek kamu alacakları aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Gümrük vergisinin tamamı ◆ Faiz yerine TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Faizin tamamı ◆ İdari para cezalarının tamamı

4. Emlak Vergisi Bildiriminde Bulunmayanlar

a) Düzenlemenin Özeti ve Kapsam

Kanun'un 5. maddesiyle, 2010 yılı ve önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu halde vergisi eksik tahakkuk edenler için düzenleme yapılmıştır.

Yapılan düzenlemeyle;

- ◆ Tahakkuku ve tahsili gerektiği halde yapılmayan bildirilmeyen tamamlanmasına ve hesaplanan emlak vergisi aslının taksitle ödenebilmesine olanak sağlanmış,
- ◆ Hesaplanacak faiz yerine Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranına göre hesaplanacak tutarın ödenmesi öngörülmüştür.

b) Ödenecek ve Silinecek Alacaklar

Yapılan düzenlemeye göre, 2010 yılı ve önceki dönemlere ilişkin olarak emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu halde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerle bildirimde bulunularak;

- ◆ Tahakkuk eden vergi ve taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamı ile
- ◆ Gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın

36 aya varan sürede ödenmesi halinde,

- ◆ Gecikme faizi,
- ◆ Gecikme zammı
- ◆ Vergi cezaları

ödenmeyecektir.

Emlak vergisiyle ilgili bildirim üzerine ödenecek ve silinecek kamu alacakları aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Emlak vergisinin tamamı ◆ Taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamı ◆ Gecikme faizi ve gecikme zammı yerine TEFE/ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vergi cezasının tamamı ◆ Gecikme faizinin ve gecikme zammının tamamı

5. Pişmanlıkla/Kendiliğinden Verilen Beyannameler/Bildirimler Üzerine Hesaplanan Alacaklarda Süreler

Konu	Süre
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Başvuru zamanı 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Kanun'un yayımını izleyen ikinci ayın sonuna kadar yazılı başvuru
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ödeme zamanı 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Kanun'un yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar peşin veya ◆ İlk taksit Kanun'un yayımı tarihini izleyen üçüncü ayda başlamak üzere 18 taksitte (36 ay) ödeme
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ödenecek tutar 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Verginin bir kerede ödenmesi halinde, Kanun'un yayımı tarihinden ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz

	<p>hesaplanmaz veya bir artırım yapılmaz.</p> <ul style="list-style-type: none">◆ Taksitle ödemelerde, taksitler ödeme süresine bağlı olarak aşağıdaki katsayılarla artırılır:<ul style="list-style-type: none">○ 6 taksitte 12 ayda yapılacak ödemelerde 1,05○ 9 taksitte 18 ayda yapılacak ödemelerde 1,07○ 12 taksitte 24 ayda yapılacak ödemelerde 1,10○ 18 taksitte 36 ayda yapılacak ödemelerde 1,15
--	--

YEDİNCİ BÖLÜM MATRAH / VERGİ ARTIRIMI

1. Kapsam

a) Vergi Türleri İtibariyle

Kanun'da matrah artırımını aşağıdaki vergilerle sınırlı olarak düzenlenmiştir:

- ◆ Gelir vergisi
- ◆ Kurumlar vergisi
- ◆ Katma değer vergisi
- ◆ Gelir vergisi stopajı
 - Ücretler üzerinden hesaplanan stopaj
 - Serbest meslek işleri nedeniyle yapılan ödemeler üzerinden hesaplanan stopaj
 - Yıllara yaygın inşaat işleri istihkak bedelleri üzerinden hesaplanan stopaj
 - Kira ödemeleri üzerinden hesaplanan stopaj
 - Gerçek kişi çiftçilerden satın alınan zirai ürünler ile hizmetler için yapılan ödemeler,
 - Esnaf muaflığından yararlanan gerçek kişilere mal ve hizmet alımları karşılığında yapılan ödemeler
- ◆ Kurumlar vergisi stopajı (Tam mükelleflere yapılan ödemeler için)
 - Yıllara yaygın inşaat işleri istihkak bedelleri üzerinden hesaplanan stopaj
 - Kooperatiflere ödenen kira bedelleri üzerinden hesaplanan stopaj
- ◆ Kurumlar vergisi stopajı (Dar mükelleflere yapılan ödemeler için)
 - Yıllara yaygın inşaat işleri istihkak bedelleri üzerinden hesaplanan stopaj

b) Dönem İtibariyle

Matrah artırımını sadece 2006-2009 yılları ile sınırlı olarak yapılabilmektedir. Matrah artırımını kapsamına giren bütün vergiler için bu hüküm geçerlidir.

Kendisine **özel hesap dönemi** tayin edilen mükellefler için özel bir düzenleme yapılmamıştır. Vergi Usul Kanunu'nun 174. maddesi gereği, özel hesap dönemi tayin edilenlerin kazançları, hesap döneminin kapandığı takvim yılının kazancı sayılmaktadır. Bu çerçevede, kendisine özel hesap dönemi tayin edilenlerin, 2006-2009 yılları içinde sona eren hesap dönemleri için matrah artırımını yapılması mümkündür.

Dolayısıyla, kendilerine özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar, 2010 yılı içinde kapanan özel hesap dönemi için, hesap döneminin kapanma ve beyannamenin verme tarihine bakılmaksızın, matrah artırımını yapamayacaklardır.

2. Matrah/Vergi Artırımının Hukuki Sonucu

Matrah artırımında bulunulması, artırımda bulunulan yıllar için, artırımda bulunulan vergiler itibariyle vergi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarihyat yapılmasını engellemektedir.

3. Matrah / Vergi Artırımı Uygulaması

a) Gelir Vergisinde

aa) Matrah Artırım Oranları, Asgari Matrahlar ve Vergi Oranları

Gelir vergisi matrah artırımında dikkate alınacak matrah artış oranları, asgari matrah tutarları ve ödenecek verginin hesaplanmasında esas alınacak vergi oranları aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Bilanço ve işletme hesabı esasına göre defter tutanlar ile serbest meslek erbabi için

Yıl	Matrah Artış Oranı (%)	Asgari Matrah Tutarı (TL)		Vergi Oranı (%)
		Bilanço Usulü Defter Tutanlar & Serbest Meslek Erbabı	İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutanlar	
2006	30	9.550	6.370	20
2007	25	10.320	6.880	20
2008	20	11.220	7.480	20
2009	15	12.230	8.150	20

Diğer gelir sahipleri için

Yıl	Matrah Artış Oranı (%)	Asgari Matrah Tutarı (TL)		Vergi Oranı (%)
		Sadece Kira Geliri Elde Edenler	Diğer Gelir Vergisi Mükellefleri	
2006	30	1.910	6.370	20
2007	25	2.064	6.880	20
2008	20	2.244	7.480	20
2009	15	2.446	8.150	20

Basit usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri için vergilendirmeye esas alınacak **asgari matrah tutarları**, ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutanlar için belirlenmiş tutarın 1/10'udur. Bu tutarlara burada ayrıca yer verilmemiştir.

Tablolarda yer alan bilgilere göre, gelirini beyan etmek zorunda olmasına rağmen beyanname vermeyen; ücretlinin, temettü (kâr payı) geliri sahibinin veya gayrimenkulünü satan bir kişinin, matrah artırımından yararlanması halinde ödeyeceği tutar, **beyan dışı kalan gelirinin tutarına bakılmaksızın** yıllar itibariyle aşağıdaki gibi olmaktadır:

Yıl	Beyan Edilecek Asgari Matrah (TL)	Vergi Oranı (%)	Hesaplanan Vergi (TL)
2006	6.370	20	1.274

2007	6.880	20	1.376
2008	7.480	20	1.496
2009	8.150	20	1.630

Tabloda yer alan tutarlardan da açıkça görüldüğü üzere, sembolik denecek bir vergi tutarının Kanun'dan yararlanılarak ödenmesi durumunda, ilgili yıllar incelenemeyecek, ödenmeyen vergiler için de tutarına bakılmaksızın sonradan tarhiyat yapılamayacaktır.

ab) Matrah Artırım Uygulaması

Yasal düzenlemeye göre;

- ◆ Beyan edilen matrahlar, bir önceki bölümde yer alan tabloların “Matrah Artış Oranı” sütununda yer alan oranda artırılabilecek,
- ◆ Artırılan tutar ile “Asgari Matrah Tutarı” sütununda yer alan tutar ile karşılaştırılarak, hangisi büyükse o tutara, tablonun “Vergi Oranı” sütununda yer alan oran uygulanarak ödenecek vergi hesaplanacaktır.

Matrah artırımında bulunulan yıla ait;

- ◆ Yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş,
- ◆ Bu beyannameler üzerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve
- ◆ Bu vergi türleri için kesinleşmiş veya ihtilafı borcu bulunmayanlar için uygulanacak vergi oranı **% 20 değil % 15 olacaktır.**

İndirim, istisna veya mahsuplar nedeniyle, yasal süresinde verilmiş yıllık beyannameye ödenecek vergi çıkmaması, artırılan matraha indirimli oranın uygulanmasını engellemez.

Matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, Kanun'un yayımlandığı tarihten önce yapılabilecek kesinleşen tarhiyatlar ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır. Kanun'un yayımlandığı tarih itibariyle henüz kesinleşmemiş olan tarhiyatlar ise dikkate alınmayacaktır.

ac) Diğer Konular

Gelir vergisi matrah artırımında birkaç önemli konu bulunmakta olup, özetle belirtmek gerekirse;

- ◆ Matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, Kanun'un yayımlandığı tarihten önce yapılabilecek kesinleşen tarhiyatlar ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır. Kanun'un yayımlandığı tarih itibariyle henüz kesinleşmemiş olan tarhiyatlar ise dikkate alınmayacaktır.
- ◆ İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunanlar hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanacaktır.
- ◆ Daha önce stopaj yoluyla ödenmiş olan vergilerin, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmesi mümkün değildir.
- ◆ İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları artırılan matrahlardan indirilemeyecektir.
- ◆ Gelir vergisine mahsuben daha önce stopaj yoluyla ödenmiş vergilerin iadesiyle ilgili taleplere ilişkin inceleme ve tarhiyat yapılabilecektir.

- ♦ Matrah artırımını nedeniyle hesaplanan gelir vergisinin, Kanun'da düzenlenen süre ve şekilde ödenmesi gerekir. Aksi halde, 6183 sayılı Kanun çerçevesinde gecikme zammının bir kat fazlası oranında uygulanacak gecikme zammıyla birlikte ödenmesi gerekir.

b) Kurumlar Vergisinde

ba) Matrah Artırım Oranları, Asgari Matrahlar ve Vergi Oranları

Kurumlar vergisi matrah artırımında dikkate alınacak matrah artış oranları, asgari matrah tutarları ve ödenecek verginin hesaplanmasında esas alınacak vergi oranları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Yıl	Matrah Artış Oranı (%)	Asgari Matrah Tutarı (TL)	Vergi Oranı (%)	İndirimli Vergi Oranı (%)
2006	30	19.110	20	15
2007	25	20.650	20	15
2008	20	22.440	20	15
2009	15	24.460	20	15

bb) Matrah Artırımı Uygulaması

Yasal düzenlemeye göre;

- ♦ Beyan edilen matrahlar, yukarıdaki tablonun ikinci sütununda yer alan matrah artış oranında artırılabilecek,
- ♦ Artırılan tutar ile tablonun üçüncü sütununda yer alan asgari matrah tutarları karşılaştırılarak, hangisi büyükse o tutara, tablonun dördüncü sütununda yer alan oranlar uygulanarak ödenecek vergi hesaplanacaktır.

Matrah artırımında bulunulan yıla ait;

- ♦ Yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş,
- ♦ Bu beyannameler üzerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve
- ♦ Bu vergi türleri için kesinleşmiş veya ihtilafı borcu bulunmayanlar için uygulanacak vergi oranı % 20 değil % 15 olacaktır.

İndirim, istisna veya mahsuplar nedeniyle, yasal süresinde verilmiş yıllık beyannamede ödenecek vergi çıkmaması, artırılan matraha indirimli oranın uygulanmasını engellemez.

bc) Yatırım İndirimi Stopajında Artırım Zorunluluğu

Kurumların, % 19,8 oranında stopaja tabi yatırım indirimi istisnasından yararlanan kazançlarının ve yatırım fon ve ortaklıklarının kurumlar vergisinden istisna kazançlarının bulunması halinde, kurumlar vergisi açısından tarhiyata ve vergi incelemesine muhatap olunmaması için bu kazanç ve iratlar için de matrah artırımında bulunulması zorunludur. Söz konusu kazançlar için matrah artış oranı aşağıdaki tablonun ikinci sütununda yer almaktadır.

Öte yandan, stopaja tabi bu kazançların beyan edilmemiş olması durumunda, bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarının, Kanun'un yayımını izleyen ikinci ayın sonuna kadar, kurumlar vergisi mükellefleri için geçerli olan asgari matrahlardan az olmamak üzere beyan etmeleri ve beyan edilen tutar üzerinden % 15 oranında vergi hesaplamaları gerekmektedir.

Bu kurumlar için beyan edilecek asgari matrah tutarları aşağıdaki tablonun üçüncü sütununda yer almaktadır.

Yıl	Kazanç ve İradı Beyan Edenler İçin Stopajı Artış Oranı (%)	Kazanç ve İradı Beyan Etmeyenler İçin	
		Beyan Edilecek Asgari Matrah Tutarı (TL)	Uygulanacak Vergi Oranı (%)
2006	30	9.555	15
2007	25	1.325	15
2008	20	11.220	15
2009	15	12.230	15

bd) Matrah Artırımı Yapanlarda Zarar Mahsubu

Kurumlar vergisi matrah artırımında bulunanlar, matrah artırımında bulunulan yıllara ait zararlarının % 50'sinin, **2010 ve izleyen yıllar** kârlarından mahsup olanağını kaybetmektedirler.

Dolayısıyla, matrah artırımında bulunulan yıla ait zarar tutarının kalan % 50'si, 2010 ve izleyen yıllar kazançlarından mahsup edilecektir. Mahsup edilen zarar tutarının inceleme konusu edilebilmesi açık olmamakla birlikte bizce mümkün değildir.

Matrah artırımında bulunulan yıllara ilişkin **zararların % 50'si**, 2010 ve sonraki yıllarda mahsuba konu olamaz. Artırımında bulunulan bir yıla (örneğin 2008) ilişkin zarar, matrah artırımını yapılan bir başka yılda (örneğin 2009 yılında) mahsup edilmişse, zarar mahsubu yapılan yıla (2009) ilişkin beyanının düzeltilmesi gerekmez.

be) Kurumlar Vergisi Matrah Artırımında Diğer Konular

Kurumlar vergisi matrah artırımında birkaç önemli konu bulunmakta olup, özetle belirtmek gerekirse;

- ◆ Matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, **Kanun'un yayımlandığı tarihten önce yapılmış kesinleşen tarhiyatlar** ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır. Kanun'un yayımlandığı tarih itibarıyla henüz kesinleşmemiş olan tarhiyatlar ise dikkate alınmayacaktır.
- ◆ İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunan kurumlar hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanacaktır.
- ◆ Daha önce stopaj yoluyla ödenmiş olan vergilerin, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmesi mümkün değildir.
- ◆ İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları artırılan matrahlardan indirilemeyecektir.
- ◆ Matrah artırımında bulunanların kurumlar vergisine mahsuben daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyat yapılabilecektir.
- ◆ Bir üst paragrafta sayılan kazanç ve iratların muhtasar beyanname ile beyan edilmemiş olması halinde, vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olunmaması için, bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarının, Kanun'un yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın

sonuna kadar, asgari matrahın % 50'sinden az olmamak kaydıyla beyan edilmesi, ayrıca bu yıllar için kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmaları şarttır.

- ♦ Matrah artırımını nedeniyle hesaplanan kurumlar vergisinin, Kanun'da düzenlenen süre ve şekilde ödenmesi gerekir. Aksi halde, 6183 sayılı Kanun çerçevesinde gecikme zammının bir kat fazlası oranında uygulanacak gecikme zammıyla birlikte ödenmesi gerekir.

e) Gelir Vergisi Stopajında

ca) Kapsama Alınan Stopaj Konusu Ödemeler

Stopaj konusu bütün ödeme ve kazançlar matrah/vergi artırımını kapsamına alınmamış, sadece bazı ödemeler ve kazançlar için düzenleme yapılmıştır.

Kapsama giren stopaj konusu ödemeler sadece;

- ♦ Gerçek kişilere yapılan ücret ödemeleri,
- ♦ Gerçek kişilere serbest meslek işleri nedeniyle yapılan ödemeler,
- ♦ Gerçek kişilere ve kooperatiflere yapılan kira ödemeleri,
- ♦ Gerçek kişi çiftçilerden satın alınan zirai ürünler ile hizmetler için yapılan ödemeler,
- ♦ Esnaf muaflığından yararlanan gerçek kişilere mal ve hizmet alımları karşılığında yapılan ödemeler
- ♦ Yıllara yaygın inşaat işleri istihkak bedelleri,

ile sınırlı olarak yapılabilmektedir.

Kâr paylarının dağıtımı veya yurt dışına aktarımı sırasında yapılan gelir vergisi stopajına ilişkin olarak kurumların matrah artırımında bulunmaları olanaklı değildir.

cb) Artırım Oranları

Kapsama alınan ödemeler için yapılacak artırım oranları aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Yıl	Ücret Stopajında Artış Oranı (%)	Serbest Meslek ve Kira Ödemelerinde Artış Oranı (%)	Yıllara Yaygın İnşaat İşleri İstihkaklarında Artış Oranı (%)
2006	5	5	1
2007	4	4	1
2008	3	3	1
2009	2	2	1

Çiftçilere ve esnaf muaflığından yararlanan gerçek kişilere yapılan ödemeler için, ilgili yıllarda geçerli olan stopaj oranının % 25'i oranında ek vergi ödenmesi gerekmekte olup, tabloda ihmal edilmiştir.

Düzenlemeye göre, yıllar itibariyle verilen muhtasar beyannamede yer alan yukarıda belirtilen ödemelere ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden, yukarıda yer alan tablodaki oranların uygulanması suretiyle hesaplanan vergi ödenecektir. Bu şekilde artırımda bulunanlar nezdinde, yararlanılan dönemlerle ilgili olarak söz konusu ödemeler yönünden stopaj gelir veya kurumlar vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılamayacaktır.

cc) Artırım Uygulaması

i) Ücret Stopaj Artırımında Uygulama

Hizmet erbabına ücret ödeyen ve ödedikleri ücretler üzerinden stopaj yapmakla yükümlü olanların, bu yükümlülükleriyle ilgili olarak vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için, vergi artırımını yapmaları gerekmektedir.

Ücret gelir vergisiyle ilgili olarak gerçekte matrahta herhangi bir artış yapılmamaktadır. Her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verilen muhtasar beyannamelerde yer alan ücret ödemelerinin gayrisafi tutarının yıllık toplamı üzerinden, yukarıdaki tabloda yer alan oran kullanılarak ödenecek vergi bulunmaktadır.

Öte yandan ücret stopajı için artırım yıllık yapılabilmektedir. Yılın sadece belirli ayları için uygulamadan yararlanabilmek mümkün değildir. Ancak yıllar itibarıyla tercih yapılması olanaklıdır.

Artırımda bulunulacak yılın bütün ayları için muhtasar beyanname verildiği bir durumda ödenecek vergi yukarıda belirtildiği gibi, yıllık gayrisafi ücret tutarı üzerinden hesaplanacaktır. Bazı vergilendirme dönemlerinde beyanname verilmemiş olması halinde ise hesaplama aşağıdaki şekilde yapılacaktır:

Artırım yapılacak yılın sadece bir ayında muhtasar beyanname verilmiş olması halinde;

- ♦ Bu beyannamede yer alan ücret ödemelerinin gayrisafi tutarı 12 ile çarpılarak hesaplanacak gelir (stopaj) vergisinin matrahı bulunacak,
- ♦ Bu şekilde hesaplanan matraha yukarıdaki tabloda yer alan vergi oranları uygulanarak ödenecek vergi hesaplanacaktır.

Artırım yapılacak yılın birden fazla döneminde muhtasar beyanname verilmiş olması halinde;

- ♦ Verilen beyannamelerde yer alan ücretin gayri safi tutarlarının toplamı verilen beyanname dönemi sayısına bölünerek aylık ortalaması bulunacak,
- ♦ Ortalama aylık tutar 12 ile çarpılarak vergi artırımına esas alınacak matrahı bulunacak,
- ♦ Hesaplanan matraha yukarıdaki tabloda yer alan vergi oranları uygulanarak ödenecek vergi hesaplanacaktır.

Artırım yapılacak yılın vergilendirme dönemlerinde hiç beyanname verilmemiş olması halinde;

- ♦ Kanun'un yayımlandığı tarihten önce ilgili yıl için verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı,
- ♦ İlgili yıl için aylık prim ve hizmet belgelerinin hiç verilmemiş olması durumunda, Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar verilmiş olan ilgili yılı izleyen dönemler için verilen prim ve hizmet belgelerinde bildirilen işçi sayısı,
- ♦ Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar aylık prim ve hizmet belgelerinin hiç verilmemiş olması durumunda, en az iki işçi,

çalıştırıldığı varsayılacak,

- ♦ İlgili yılın sonu itibarıyla onaltı yaşından büyük işçiler için uygulanan asgari ücret tutarı dikkate alınarak vergi matrahı bulunacak,
- ♦ Bulunan tutara yukarıdaki tabloda yer alan oran uygulanarak vergi hesaplanacaktır.

ii) Serbest Meslek Ödemelerinde Uygulama

Yaptırdıkları serbest meslek işleri nedeniyle bu işleri yapan gerçek kişilere ödeme yapan ve yaptıkları bu ödemeler üzerinden stopaj yapmakla yükümlü olanların, bu yükümlülükleriyle ilgili olarak vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için, vergi artırımını yapmaları gerekmektedir.

Ücret stopajında olduğu gibi serbest meslek ödemelerinde de matrahta herhangi bir artış yapılmamakta, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verilen muhtasar beyannamelerde yer alan serbest meslek ödemelerinin gayrisafi tutarının yıllık toplamı üzerinden, yukarıdaki tabloda yer alan oran kullanılarak ödenecek vergi bulunmaktadır.

Ücret stopajında olduğu gibi serbest meslek ödemelerinde de artırım ancak yıllık yapılabilir. Yılın sadece belirli ayları için uygulamadan yararlanabilmek mümkün değildir. Ancak yıllar itibarıyla tercih yapılması olanaklıdır.

Artırımda bulunulacak yılda hiç muhtasar beyanname verilmemesi veya beyanname verilmekle birlikte beyannamede serbest meslek ödemesinin bulunmaması halinde, bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari gelir vergisi matrahının (bu tutarlar yukarıda 3/a-aa bölümünde yer almaktadır) % 50'si üzerinden % 15 oranında vergi ödenmesi gerekmektedir.

iii) Kira Ödemelerinde Uygulama

Yukarıda da belirtildiği üzere;

- ◆ Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde yer alan kira ödemeleri ile
- ◆ Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan kooperatiflere ödenen kira bedellerinden,

yapılan stopajlar matrah/vergi artırımına kapsamına girmektedir.

Bu ödemeleri yapan ve yaptıkları bu ödemeler üzerinden stopaj yapmakla yükümlü olanların, bu yükümlülükleriyle ilgili olarak vergi incelemesine vetarhiyata muhatap olmamaları için, vergi artırımını yapmaları gerekmektedir.

Artırım uygulamasında, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verilen muhtasar beyannamelerde yer alan kapsama giren kira ödemelerinin gayrisafi tutarının yıllık toplamı üzerinden, yukarıdaki tabloda yer alan oranlar kullanılarak ödenecek vergi bulunmaktadır.

Artırım ancak yıllık olarak yapılabilir. Yılın sadece belirli ayları için uygulamadan yararlanabilmek mümkün değildir. Ancak yıllar itibarıyla tercih yapılması olanaklıdır.

Artırımda bulunulacak yılda hiç muhtasar beyanname verilmemesi veya beyanname verilmekle birlikte beyannamede kira ödemesinin bulunmaması halinde, ilgili yıllar için beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden % 3 oranında vergi ödenmesi gerekmektedir.

iv) Yıllara Yaygın İnşaat İşleri İstihkaklarında Artırım Uygulaması

Gelir Vergisi Kanunu'nun 42. maddesi kapsamına giren işler nedeniyle, bu işleri yapanlara ödenen istihkak bedellerinden stopaj yapmakla yükümlü olanların, bu yükümlülükleriyle ilgili olarak vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için, vergi artırımını yapmaları gerekmektedir.

Yıllara yaygın inşaat işleri istihkaklarında matrah artışında, gerçekte matrahta herhangi bir artış yapılmamakta, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verilen muhtasar

beyannamelerde yer alan istihkak ödemelerinin gayrisafi tutarının yıllık toplamı üzerinden, % 1 oranı kullanılarak ödenecek vergi bulunmaktadır.

Artırım yıllık yapılabilen olup, yılın sadece belirli ayları için uygulamadan yararlanabilmek mümkün değildir. Ancak yıllar itibariyle tercih yapılması olanaklıdır.

Artırımda bulunulacak yılda hiç muhtasar beyanname verilmemesi veya beyanname verilmekle birlikte beyannamede istihkak ödemelerinin bulunmaması halinde, bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için belirlenen **asgari gelir vergisi matrah** tutarı (bu tutarlar yukarıda 3/a-aa bölümünde yer almaktadır) dikkate alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) matrahı üzerinden % 3 oranında vergi ödenmesi gerekmektedir.

v) Stopaj Gelir/Kurumlar Vergisi Artırımında Diğer Konular

Stopaj artırımıyla ilgili birkaç nokta aşağıda özetlenmiştir:

- ♦ Artırımda bulunmak isteyenlerin, yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları halinde faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için (ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınmak suretiyle) uygulama yapılır.
- ♦ Artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, Kanun'un yayımından önce yapıp kesinleşen tarhiyatlar ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.
- ♦ Ödenen vergi gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.
- ♦ Artırımdan yararlanılarak hesaplanan gelir vergisine herhangi bir istisna ve indirim uygulanması mümkün değildir.
- ♦ **Hesaplanan verginin**, yasal süresi içinde ödenmesi gerekir. Aksi halde, 6183 sayılı Kanun çerçevesinde gecikme zammının bir kat fazlası oranında uygulanacak gecikme zammıyla birlikte ödenmesi gerekir.

Stopaj gelir/kurumlar vergisi matrah/vergi artırımını yıllık yapılmak zorundadır. Bazı aylarla sınırlı olarak uygulama yapmak olanaklı değildir. Ancak yıllar itibariyle tercih yapıp, bazı yıllar için artırım yapıp, bazıları için yapılmayabilir.

d) Katma Değer Vergisinde

da) Katma Değer Vergisinde Artırım Oranı

Kanun'un 7. maddesinde yapılan düzenlemeye göre, verilen beyannamelerde yer alan hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden aşağıdaki tabloda yer alan oranlar kullanılarak ek vergi ödenmesi halinde, ilgili dönemler için katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılamayacaktır.

Yıl	Artış Oranı (%)
2006	3
2007	2,5
2008	2
2009	1,5

db) Katma Değer Vergisinde Artırım Uygulaması

Yukarıda açıklandığı üzere, verilen beyannamelerde yer alan hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden aşağıdaki tabloda yer alan oranlar kullanılarak ek vergi ödenmesi halinde, ilgili dönemler için katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılamayacaktır. Bu hesaplamada, artırımda bulunulan dönemlere ilişkin olarak Kanun'un yayımlandığı tarihten önce yapılmış kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.

Katma değer vergisinde artırım sadece yıllık olarak yapılabilmektedir. Yılın sadece belirli ayları için uygulamadan yararlanabilmek mümkün değildir. Ancak yıllar itibariyle tercih yapılması olanaklıdır.

Artırımda bulunulacak yılın bütün ayları için beyanname verildiği bir durumda ödenecek vergi yukarıda belirtildiği gibi, hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplam tutarı üzerinden hesaplanacaktır.

Bazı vergilendirme dönemlerinde beyanname verilmemiş olması halinde ise hesaplama aşağıdaki şekilde yapılacaktır:

Artırım yapılacak yılda hiç beyanname verilmemiş veya bir ya da iki döneme ilişkin beyannamenin verilmiş olması halinde;

- ◆ Şahsi işletme veya kurumlar vergisi mükelleflerince, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuş olması,
- ◆ Adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları,

şartıyla, artırılan matrah üzerinden % 18 oranında katma değer vergisi hesaplanır.

Artırım yapılacak yılda en az üç döneme ilişkin beyanname verilmiş olması halinde;

- ◆ İlgili yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur,
- ◆ Bu tutar üzerinden yukarıdaki tabloda yer alan orana göre artırım tutarı hesaplanır.

dc) Hesaplanan Katma Değer Vergisi Olmayanlarda Artırım Uygulaması

Yapılan düzenlemeye göre;

- ◆ İşlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması,
- ◆ Diğer nedenlerle hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması veya
- ◆ Tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması halinde,

ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuş olması şartıyla, artırılan matrah üzerinden % 18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunularak düzenlemeden yararlanılabilir.

dd) Artırımda Bulunulması Halinde Devreden KDV'nin Durumu

Katma değer vergisi artırımında bulunulması, devreden katma değer vergisinde herhangi bir değişiklik yaratmamaktadır. Artırımdan yararlanan dönemin sonu itibariyle var olan devreden katma değer vergisi tutarı, sonraki dönemlerde hesaplanan katma değer vergisinden genel hükümler çerçevesinde indirim konusu yapılabilecektir.

Öte yandan, artırım yapılan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak, artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma

değer vergisi yönünden inceleme ve tarhiyat yapılabilecektir. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için ise tarhiyat önerilemeyecektir.

KDV artırımını yapılan yılların işlemleri, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden incelenebilir.

de) Diğer Konular

Katma değer vergisi artırımıyla ilgili birkaç nokta aşağıda özetlenmiştir:

- ◆ Artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunulması zorunludur.
- ◆ Artırımda bulunulan yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak **Kanun'un yayımlandığı tarihten önce yapıp kesinleşen tarhiyatlar**, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.
- ◆ Matrah artırımını nedeniyle hesaplanan katma değer vergisinin yukarıdaki bölümlerde açıklanan süre ve şekilde ödenmesi gerekir. Aksi halde, 6183 sayılı Kanun çerçevesinde gecikme zammının bir kat fazlası oranında gecikme zammı uygulanır.
- ◆ Kanun kapsamında hesaplanan katma değer vergisi;
 - Maliye Bakanlığınca belirlenecek şekilde ayrıca beyan edilerek ödenir.
 - Ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilemez.
 - İndirilecek KDV ve devreden KDV ile ilişkilendirilemez.
 - Herhangi bir şekilde iade konusu yapılamaz.
 - Gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamaz.

4. Matrah/Vergi Artırımı Nedeniyle Hesaplanan Tutarın Ödenmesi

Yukarıdaki bölümlerde açıklandığı şekilde matrah/vergi artırımını nedeniyle hesaplanan vergi tutarının bir defada veya taksitle ödenmesi konusunda mükelleflerin tercih olanağı bulunmaktadır. Tercihini taksitler halinde ödemek yönünde kullananlara 36 aya kadar vade tanınabilmektedir.

Öngörülen ödeme koşullarına göre;

- ◆ Peşin ödemelerde ödenecek tutarda bir artırım yapılmamakta,
- ◆ Taksitle ödeme olanağının kullanılması durumunda, taksitler tercih edilen ödeme süresine bağlı olarak belli bir katsayıyla artırılmakta, artırılmış tutarlar taksit sayısına bölünerek borç tutarı eşit taksitler halinde ödenmektedir. Tercih edilebilecek taksit sayısı, tercih edilen taksit sayısına göre ödeme vadesi ve ödeme vadesine göre ödenecek tutarın hesaplanmasında dikkate alınacak katsayı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Seçilen Taksit Sayısı	Ödeme Süresi (Ay)	Katsayı
6	12	1,05
9	18	1,07
12	24	1,10

18	36	1,15
----	----	------

SEKİZİNCİ BÖLÜM
STOK/KASA/ORTAKLARDAN ALACAK
BEYAN VE DÜZELTMELERİ

1. İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Mal, Makine, Teçhizat ve Demirbaşların Kayda Alınması

a) Kapsam

Kanun'un 10. maddesiyle yapılan düzenlemeyle, adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine, işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları yasal defterler kaydetme olanağı verilmektedir.

Düzenleme ile getirilen olanaktan, bütün gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin yararlanması mümkün olup, mükellefler ve düzeltme konusu mal ve iktisadi kıymetler açısından kapsam aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mükellefler Açısından	Düzeltilme Konusu Kıymetler Açısından
<ul style="list-style-type: none">◆ Sermaye şirketleri◆ Dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler◆ İktisadi kamu müesseseleri◆ Kooperatifler◆ İş ortaklıkları◆ Ferdi ticari işletmeler◆ Adi ortaklıklar◆ Kollektif şirketler◆ Adi komandit şirketler◆ Serbest meslek erbabı	<ul style="list-style-type: none">◆ Emtia◆ Makine◆ Teçhizat◆ Demirbaş

b) Kayıtlara Alınacak Mal ve Sabit Kıymetlerin Değerlemesi

Uygulama kapsamında olan mükellefler, işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını, Kanun'un yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildireceklerdir.

Sayılan kıymetler, **bildirim tarihindeki rayiç bedelle** değerlendirilmek suretiyle envanter listesinde gösterilecektir. Rayiç bedel, kıymetin değerlendirme günü itibarıyla normal alım satım bedeli olup, mükellefin kendisi tarafından tespit edebileceği gibi bağlı olduğu meslek kuruluşuna da tespit ettirilebilecektir. Bildirilen kıymetler yasal kayıt süresi içerisinde kayıtlara intikal ettirilecektir.

c) Bildirilen Kıymetlerin Satışı Halinde Asgari Bedel

Yapılan düzenlemeye göre, düzenleme kapsamında bildirilen ve yasal kayıtlara intikal ettirilen kıymetlerin satışı halinde, defterlere kaydedilecek satış bedeli kayıtlı değerinden düşük olamayacaktır.

Gerçek satış bedelinin kayda alınan bedelden düşük olması halinde, kazancın tespitinde kayıtlı bedel dikkate alınacaktır.

d) Bildirilen Kıymetlerin Amortismanı

Düzenleme kapsamında bildirilen ve yasal kayıtlara intikal ettirilen kıymetlerin için amortisman ayrılması mümkün değildir.

e) Vergisel Yükümlülükler

Düzenleme kapsamında beyan edilerek kayıtlara intikal ettirilen;

- ◆ Genel orana tabi makine, teçhizat ve demirbaşlar ile emtianın bedeli üzerinden % 10 oranı,
- ◆ İndirimli orana tabi makine, teçhizat ve demirbaşlar ile emtianın bedeli üzerinden tabi olduğu oranın yarısı,

esas alınarak katma değer vergisi hesaplanması, 2 no.lu ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek aynı süre içinde ödenmesi gerekmektedir.

Kanun'da beyanname verme süresi için özel bir belirleme yapılmamış olup, genel kurallar çerçevesinde beyannamenin;

- ◆ Aylık vergilendirme dönemine tabi olanlarda bildirim yapıldığı tarihi izleyen ayın,
- ◆ 3 aylık vergilendirme dönemine tabi olanlarda ise bildirim tarihini içeren 3 aylık dönemi izleyen ayın,

25. günü akşamına kadar verilmesi gerekmektedir.

f) Ödenen Katma Değer Vergisinin İndirimi

Düzenleme kapsamında bildirilen;

- ◆ Emtia üzerinden hesaplanarak ödenen katma değer vergisi, 1 no.lu beyannamede genel esaslar çerçevesinde mal ve hizmet teslimleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilebilir.
- ◆ Makine, teçhizat ve demirbaşların bedeli üzerinden hesaplanarak ödenen katma değer vergisinin hesaplanan katma değer vergisinden indirimi mümkün değildir. Bu tutar, verginin ödendiği yılın gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının belirlenmesinde gider olarak dikkate alınır.

g) Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 9. Maddesi Uygulaması

Katma Değer vergisi Kanunu'nun 9. maddesinin (2) numaralı fıkrasında; fiili ya da kaydi envanter sırasında belgesiz mal bulundurulduğunun tespiti halinde, bu alışlar nedeniyle, ziyaa uğratılan katma değer vergisinin, belgesiz mal bulunduran mükelleften aranacağı, bu uygulamaya göre yapılan tarhiyata vergi ziyayı cezası uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

Kanun'un 10. maddesinin dördüncü fıkrasıyla, madde kapsamında beyan edilen emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için bu hükmün uygulanmaması öngörülmüştür. Bu çerçevede, düzenleme kapsamında bildirimde bulunanlara, belgesiz mal bulundurduğu gerekçesiyle malın emsal bedeli üzerinden cezalı olarak re'sen tarhiyat yapılması söz konusu olmayacaktır.

h) Beyan Edilen Kıymetlerin Kayıtlara İntikali ve Muhasebe Kayıtları

Kanun'un 10. maddesinde yapılan düzenlemeye göre, bilanço esasına göre defter tutanların; aktiflerine intikal ettirdikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere pasifte karşılık hesabı açmaları gerekmektedir.

Düzenlemeye göre;

- ♦ Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde, sermayenin unsuru sayılmakta ve vergilendirilmemektedir.
- ♦ Makine, teçhizat ve demirbaşların ayrıca envantere kaydedilmesi gerekmekte, ayrılan karşılık ise birikmiş amortisman olarak kabul edilmektedir.

Uygulamanın muhasebe kayıtları aşağıdaki gibi olacaktır:

Beyan edilen emtianın kaydı:

----- / -----		
153 TİCARİ MALLAR	XXX	
191 İNDİRİLECEK KDV		XXX
525 KAYDA ALINAN EMTİA KARŞ.		XXX
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR		XXX
(Sorumlu sıfatı ile ödenecek KDV)		
----- / -----		

Beyan edilen makine ve demirbaşların kaydı:

----- / -----		
253 TESİS MAKİNA VE CİHAZLAR	XXX	
689 DİĞER OLAĞANÜSTÜ GİD.VE ZAR.	XXX	
526 DEMİRBAŞ MAKİNE VE TEÇHİZAT ÖZEL KAR. HES.		XXX
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR		XXX
(Sorumlu sıfatıyla ödenecek KDV)		
----- / -----		

2. Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Mevcut Olmayan Malların Beyanı

a) Kapsam

Kanun'un 11. maddesinde yapılan düzenlemeyle, adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine, kayıtlarında yer aldığı halde işletmelerinde mevcut olmayan mallarını, Kanun'un yürürlüğe girdiği ayı izleyen üçüncü ayın son iş gününe kadar fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirmeleri ve böylece kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirmeleri olanağı verilmiştir.

Bu düzenlemeye göre kapsama;

- ♦ Mükellefler açısından ferdi işletmeler, adi ortaklıklar, kollektif şirketler, adi komandit şirketler ile sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu müesseseleri, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıkları,
- ♦ İktisadi kıymetler açısından ise emtia,

girmektedir.

Buna göre, kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan makine, teçhizat ve demirbaşlar için benzer bir olanak getirilmemiştir.

b) Malların Değerlemesi ve Kayıtlardan Çıkartılması

Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan mallar, düzenleme kapsamında;

- ◆ Fatura düzenlenerek kayıtlardan çıkartılacak
- ◆ Faturada yer alacak bedel, söz konusu malla aynı neviden olan malların gayri safi kar oranı dikkate alınarak tespit edilecek,
- ◆ Gayri safi kar oranının yasal kayıtlardan tespit edilemediği hallerde, bağlı olunan meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınacaktır.

c) Vergisel Yükümlülükler

Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan mallarla ilgili düzeltme işleminde, bütün vergisel yükümlülükler yerine getirilecektir. Bu çerçevede;

- ◆ Yukarıda açıklandığı şekilde fatura düzenlenecek,
- ◆ Faturada malın tabi olduğu oranda katma değer vergisi hesaplanarak ve ilgili dönem beyannamesine dahil edilecek,
- ◆ Satış hasılatı yıllık gelir veya kurumlar vergisi matrahının hesaplanmasında dikkate alınacaktır.

d) Muhasebe Kayıtları

Kanun'da işlemin muhasebeleştirilmesine yönelik herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Yukarıda yapılan açıklamalara ve gerçeğe uygun muhasebe işlemlerinin yapılması gerekmektedir. Bu çerçevede;

- ◆ Fatura bedeli "600 Yurtiçi Satışlar", faturada hesaplanan katma değer vergisi de "391 Hesaplanan KDV" hesabına alacak yazılmalı,
- ◆ Bu hesapların karşılığını teşkil edecek borçlu hesap ise uygulamayı yapan tarafından gerçeğe uygun olarak tespit edilmelidir. Genel olarak gerçek durum ile kayıtlar arasındaki farklılık, fatura düzenlenmeden işletme dışına çıkan mallar için söz konusu olabilmektedir ve bedelsiz bir çıkış yoksa işlem sonucunda işletme aktifinde artış olması beklenmektedir. Bu artış nakit para, banka hesabında alacak, alacak senedi, çek ve benzeri değerler şeklinde olabilir. Dolayısıyla, mal çıkışı karşılığında aktif değer olarak işletme aktiflerinden herhangi birinde bir artış olmuşsa buna ilişkin kayıtların da düzeltilmesi gerekir. Aktif hesaplarda meydana gelen artışın tespit edilememesi halinde "689 Diğer Olağan Dışı Gider ve Zararlar" (Beyannamenin düzenlenmesi sırasında kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır) hesabına borç kaydı yapılmalıdır.

Aktif hesaplarda meydana gelen artışın tespit edilememesi halinde yapılabilecek muhasebe kaydı aşağıdaki gibidir:

----- / -----

689 DİĞER OLAĞANÜSTÜ GİD. VE ZARARLAR XXX

(Kanunen kabul Edilmeyen Gider)

600 YURTIÇİ SATIŞLAR

XXX

391 HESAPLANAN KDV

XXX

----- / -----

3. Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Olmayan Kasa Mevcudunun Düzeltilmesi

a) Kapsam

Kanun'un 11. maddesinde yapılan düzenlemeyle, bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerinin, **31.12.2010** tarihi itibarıyla düzenleyecekleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutlarını düzeltme olanağı getirilmiştir.

Bu düzenlemeye göre düzenleme kapsamına;

- ◆ Mükellefler açısından bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri
- ◆ Düzeltilecek kıymetler açısından kasa mevcudu,
- ◆ Dönem açısından ise **31.12.2010** tarihi itibarıyla düzenlenecek bilançoda görülen ve gerçekte işletmelerinde bulunmayan tutar,

girmektedir.

b) Vergisel Yükümlülükler

Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan kasa mevcudu;

- ◆ Kanun'un yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairesine beyan edilerek düzeltilebilecek,
- ◆ Beyan edilen tutar üzerinden % 3 oranında hesaplanacak vergi aynı süre içinde ödenecektir.

c) Beyan edilen ve Ödenen Verginin Mahsup ve Gider Konusu Olmaması

Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede olmayan kasa mevcudunun düzeltilmesi kapsamında beyan edilen ve ödenen vergiler;

- ◆ Gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez,
- ◆ Kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez.

d) Muhasebe Kayıtları

Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede olmayan kasa mevcudunun düzeltilmesinde yapılabilecek muhasebe kaydı aşağıdaki gibidir:

----- / -----

689 DİĞER OLAĞANÜSTÜ GİD. VE ZARARLAR	XXX
(Kanunen kabul Edilmeyen Gider)	
100 KASA	XXX
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	XXX

----- / -----

4. Kayıtlarda yer Aldığı Halde İşletmede Olmayan Ortaklardan Alacakların Düzeltilmesi

a) Kapsam

Kanun'un 11. maddesinde yapılan düzenlemeyle, bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerinin, **31.12.2010** tarihi itibarıyla düzenleyecekleri bilançolarında

görülmele birlikte işletmelerinde bulunmayan ortaklardan alacaklar hesabını düzeltme olanağı getirilmiştir.

Buna göre düzenleme kapsamına;

- ◆ Mükellefler açısından bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri
- ◆ Düzeltilecek kıymetler açısından işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarı,
- ◆ Dönem açısından ise 30.12.2010 tarihi itibarıyla düzenlenecek bilançoda görülen net alacak tutarı

girmektedir.

b) Vergisel Yükümlülükler

Kapsama giren net alacak tutarı;

- ◆ Kanun'un yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairesine beyan edilerek düzeltilebilecek,
- ◆ Beyan edilen tutar üzerinden % 3 oranında hesaplanacak vergi aynı süre içinde ödenecektir.

c) Beyan Edilen ve Ödenen Verginin Mahsup ve Gider Konusu Olmaması

Kapsama giren net alacak tutarının düzeltilmesi kapsamında beyan edilen ve ödenen vergiler;

- ◆ Gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez,
- ◆ Kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez.

d) Muhasebe Kayıtları

Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede olmayan kasa mevcudunun düzeltilmesinde yapılabilecek muhasebe kaydı aşağıdaki gibidir:

----- / -----		
689 DİĞER OLAĞANÜSTÜ GİD. VE ZARARLAR		XXX
(Kanunen kabul Edilmeyen Gider)		
131 ORTAKLARDAN ALACAKLAR		XXX
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR		XXX
----- / -----		

DOKUZUNCU BÖLÜM

SİGORTA PRİMİ BORÇLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI

1. Kapsam

Sosyal güvenlik primleri açısından Kanun, Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve Kanun'un yayımlandığı tarihe veya Kanunun ilgili hükümlerinde belirtilen sürelerin sonuna kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan, aşağıdaki alacakları kapsamaktadır:

- ◆ 2010/Kasım ve önceki aylara ilişkin;
 - Sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi
 - İsteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi
 - Sosyal güvenlik destek primi
 - Sosyal Güvenlik Kurumunca takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı
 - Yukarıda sayılan alacaklara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı
- ◆ 30.11.2010 tarihine kadar bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı
- ◆ 31.12.2010 tarihine kadar işlenen fiillere ilişkin idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları.

2. Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu Alacaklarının Yapılandırılması

a) Ödenecek ve Silinecek Prim Borçları

Kanun kapsamına giren kesinleşmiş prim borçlarıyla ilgili yapılandırmadan yararlanılması durumunda ödenecek ve silinecek alacaklar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none">◆ Sigorta primi tamamı◆ TEFE/ÜFE esas alınarak belirlenecek tutar	<ul style="list-style-type: none">◆ Gecikme cezası ve gecikme faizinin tamamı
<ul style="list-style-type: none">◆ İdari para cezasının % 50'si◆ Bu tutar üzerinden TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar	<ul style="list-style-type: none">◆ İdari para cezasının % 50'si◆ İdari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammının tamamı
<ul style="list-style-type: none">◆ Alacak asıllarının Kanun'un yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olmasına rağmen,	<ul style="list-style-type: none">◆ Fer'i alacakların kalan % 60'ı.

fer'ilerinin ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın % 40'ı.	
---	--

b) Yararlanma Prosedürü

Yapılan düzenlemeye göre kesinleşmiş prim alacaklarının yapılandırılmasından yararlanmak için Kanun'un yayımını izleyen ikinci ayın sonuna kadar yazılı olarak başvurulması gerekmektedir.

c) Yararlanma Koşulları

Kesinleşmiş prim borçları için yeniden yapılandırmadan yararlanabilmek için;

- ◆ Dava açılmaması veya
- ◆ Açılmış davalardan vazgeçilmesi

gerekmektedir.

Bu çerçevede, Kanun hükmünden yararlanmak üzere başvuracakların, tahsilât işlemlerinden dolayı açtıkları davalardan da vazgeçmeleri gerekecektir.

3. İhtilaflı İdari Para Cezalarıyla İlgili Öngörülen Düzenleme

a) Kapsam

Kanun'da ihtilaflı idari para cezaları için özel bir düzenleme yapılmış olup, düzenlemenin kapsamına, 31.10.2010 tarihine kadar işlenen fiillere ilişkin cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları girmektedir.

b) Ödenecek ve Silinecek İdari Para Cezaları

Kapsama giren idari para cezaları için yapılandırmadan yararlanılması durumunda ödenecek ve silinecek kamu alacakları aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none">◆ İdari para cezalarının % 25'i◆ Gecikme zammı ve gecikme cezası yerine, ödenecek tutar üzerinden TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak belirlenecek tutar	<ul style="list-style-type: none">◆ İdari para cezalarının % 75'i◆ Gecikme zammı ve gecikme cezası

c) Yararlanma Koşulları

Düzenlemeden yararlanılması, dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartına bağlıdır. Bu nedenle Kanun hükmünden yararlanmak üzere başvuracakların, açtıkları davalardan vazgeçmeleri gerekecektir.

Dava safhasında bulunan veya dava açma süresi sona ermemiş idari para cezalarında yeniden yapılandırmadan yararlanabilmek için;

- ◆ Dava açılmaması veya
- ◆ Açılmış davalardan vazgeçilmesi

gerekmektedir.

d) Yararlanma Prosedürü

Yapılan düzenlemeye göre yapılandırmadan yararlanmak için Kanun'un yayımını izleyen ikinci ayın sonuna kadar yazılı olarak başvurulacaktır.

4. Ön Değerlendirme, Araştırma veya Tespit Aşamasında Olan Eksik İşçilik Prim Tutarları Yapılandırması

a) Kapsam

Yapılması öngörülen düzenlemenin kapsamına, 30.11.2010 tarihine kadar;

- ◆ Bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlara ve
- ◆ İhale konusu işlere

ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklar girmektedir.

b) Ödenecek ve Silinecek Borç Tutarları

Kapsama giren prim borçları için yapılandırmadan yararlanılması durumunda ödenecek ve silinecek kamu alacakları aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
<ul style="list-style-type: none">◆ Eksik işçilikten kaynaklanan prim asıllarının tamamı◆ Gecikme zammı ve gecikme cezası yerine TEFE/ÜFE esas alınarak belirlenecek tutar	<ul style="list-style-type: none">◆ Gecikme zammı ve gecikme cezası

c) Yararlanma Koşulları

Düzenlemeden yararlanılması;

- ◆ Dava açılmaması,
- ◆ Açılmış davalardan vazgeçilmesi ve
- ◆ Kanun yollarına başvurulmaması

koşullarına bağlıdır.

d) Yararlanma Prosedürü

Yapılan düzenlemeye göre yapılandırmadan yararlanmak için Kanun'un yayımını izleyen ikinci ayın sonuna kadar yazılı olarak başvurulacaktır.

5. Taksit Ödeme Süresinde Tahakkuk Eden Primlerin Ödenmemesi

Kanun'un 14. Maddesinde yapılan düzenlemeye göre, sigorta primi borçlarının yeniden yapılandırılmasını talep edenlerin, taksit ödeme süresince tahakkuk eden sigorta primlerini çok zor durum olmaksızın bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri halinde, yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerin ödeme haklarını kaybederler.

6. Sosyal Güvenlik Prim Yapılandırılması Bozulanlara İlişkin Düzenleme

Kanun'la, daha önce 5510 sayılı Kanun'un geçici 24 ve 25. maddeleri kapsamında borçları yeniden yapılandırıldığı halde, taksit ödeme yükümlülüklerini yerine getirmemiş olmaları nedeniyle yeniden yapılandırma haklarını kaybetmiş olanlar için yeni bir olanak getirilmektedir.

7. Ödemeler

Kanun kapsamında ortaya çıkacak prim ve ferilerinin peşin veya taksitle ödenmesi konusunda borçlular tercih yapabileceklerdir. Tercihini taksitler halinde ödemek yönünde kullananlara 36 aya kadar vade tanınacaktır.

Öngörülen ödeme koşullarına göre;

- ◆ Peşin ödemelerde ödenecek tutarda bir artırım yapılmayacak,
- ◆ Taksitle ödemelerde ise taksitler ödeme süresine bağlı olarak belli bir katsayıyla artırılabilecektir. Açıklanan artış katsayıları şöyledir:
 - 6 taksitte 12 ayda yapılacak ödemelerde 1,05
 - 9 taksitte 18 ayda yapılacak ödemelerde 1,07
 - 12 taksitte 24 ayda yapılacak ödemelerde 1,10
 - 18 taksitte 36 ayda yapılacak ödemelerde 1,15

Taksit ödemelerine, ilk taksit Kanun'un yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü aydan başlanacak, ödemeler ikişer aylık dönemler halinde yapılacaktır.

ONUNCU BÖLÜM DİĞER KONULAR

1. Varlık Barışı Koşullarını Yerine Getirmeyenlere Yeni Olanak

Varlık Barışı uygulaması kapsamında beyanda bulunmakla birlikte, koşulları yerine getiremeyenlere yeni bir olanak sağlanmaktadır.

Bu çerçevede;

- ♦ Yurt dışında bulunan varlıklarını süresi içinde Türkiye'ye getiremeyenlere,
- ♦ Süresi içinde sermaye artırımında bulunmayanlara ve
- ♦ Tarh edilen vergileri vadesinde ödemeyenlere,

bu koşulları yerine getirmeleri için ek süre verilmektedir.

Yapılacak İşlem	İşlem Süresi	İşlem Sonucu
<ul style="list-style-type: none">♦ Yurt dışında bulunan gayrimenkul dışındaki varlıkların Türkiye'ye getirilmesi♦ Sermaye artırımı♦ Tarh edilen vergilerin ödenmesi	<ul style="list-style-type: none">♦ Kanun'un yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar	<ul style="list-style-type: none">♦ 01.01.2008 öncesi dönemlere ilişkin olarak Varlık Barışı düzenlemelerinin sonuçlarından yararlanılması (İncelemeler sonucu bulunacak matrah farkından beyan edilen varlık tutarının mahsubu)

2. Silinecek Küçük Kamu Alacakları

Kanun'un 17. maddesinde yapılan düzenlemeyle, belli tutarın altında olan kamu alacaklarının tahsilinden vazgeçilerek silineceği hükme bağlanmıştır.

Bu alacaklardan bazıları şunlardır:

- ♦ Tütün ürünlerinin tüketimiyle ilgili idari para cezaları hariç, 31.12.2010 tarihinden önce idari yaptırım kararı verildiği halde Kanun'un yayımlandığı tarih itibarıyla ilgisine tebliğ edilmemiş olan ve genel bütçeye gelir kaydı gereken ve her bir kabahat için 120 liranın altında kalan idari para cezaları
- ♦ Tutarı **12** lira ve altında kalan karayolu geçiş ücretleri
- ♦ Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen, vadesi 31.12.2004 tarihinden önce olduğu halde Kanun'un yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan, tutarı **50** lirayı aşmayan asli alacaklar ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı fer'i alacaklar, asli ödenmiş fer'i alacaklardan tutarı **100** lirayı aşmayanlar
- ♦ Gümrük Müsteşarlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen, vadesi 31.12.2010 tarihinden önce olduğu halde Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan, tutarı **50** lirayı aşmayan asli alacaklar, idari para cezalarında **65** lirayı aşmayanlar ve tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı fer'i alacaklar, asli ödenmiş fer'i alacaklarda toplamı **100** lirayı aşmayanlar
- ♦ 5510 sayılı Kanun kapsamından çıkarılan işyerlerine ilişkin olup işyerine ait borcun tamamının ödeme süresi 31.12.2010 veya önceki bir tarihe ilişkin olduğu halde ödenmemiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ve idari

para cezası asılları toplamı **50** lirayı aşmayan alacaklar, tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'ileri ve aslı ödenmiş olan fer'i alacaklardan tutarı **100** lirayı aşmayanlar.

3. Diğer Konular

Konu	Uygulama
◆ Defter ve belgelerin muhafaza ve ibraz ödevi	◆ Matrah veya vergi artırımında bulunulması, defter ve belgelerin muhafaza ve ibraz ödevini ortadan kaldırmaz.
◆ Vergilerin gider kaydedilmesi	◆ Kanun kapsamında ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmemekte, indirim, mahsup ve iade konusu olmamaktadır.
◆ Damga vergisi yükümlülüğü	◆ Matrah veya vergi artırımını dolayısıyla verilen beyannameler için damga vergisi ödenmez.
◆ Kapsam dışı mükellefler	◆ Defter, kayıt ve belgeleri yok edenler, defter sahifelerini yok ederek yerine başka yaprak koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar ya da belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler matrah ve vergi artırımını yapamazlar.

4. Yetkiler

Kanun'un 116. maddesiyle;

- ◆ **Bakanlar Kuruluna**, yeniden yapılandırmadan yararlanma başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatma,
- ◆ **Maliye Bakanlığı ile alacaklı kamu idarelerine**, Kanun'un uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme

yetkisi verilmiştir.

5. Uyarılar

Buraya kadar olan bölümlerde, Kanun'un kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin hükümleriyle ilgili genel açıklamalara yer verilmiştir.

Açıklamalar, okuyucuya kolaylık olması düşünülerek;

- ◆ Ayrıntıya girilmeden genel hatları itibarıyla yapılmış,
- ◆ Bazı kamu alacakları okuyucu kitle dikkate alınarak kapsama alınmamış,
- ◆ Ayrıntı niteliğindeki bazı düzenlemeler tamamen ihmal edilmiştir.

Bu gerekçelerle, konuyla ilgili karar vermeden ve işlem yapmadan önce ayrıntının incelenmesinde ve profesyonel bir danışmana başvurulmasında yarar bulunmaktadır.

Öte yandan çalışma, Kanun'un sadece kamu alacaklarının yapılandırılması ve matrah artırımını bölümleri ile sınırlı tutulmuştur. Kanun'da bunun dışında başta vergi kanunları olmak üzere çeşitli kanunlarda değişiklik yapan çok sayıda düzenleme olup, bunlara yer verilmemiştir.

Son olarak;

- ◆ **Bakanlar Kurulunun** yetkisi çerçevesinde süreleri uzatabileceği,
- ◆ **Maliye Bakanlığı veya ilgili kamu kurumlarının**, uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi çerçevesinde, uygulamayı farklı şekilde yönlendirebileceği, unutulmamalıdır.